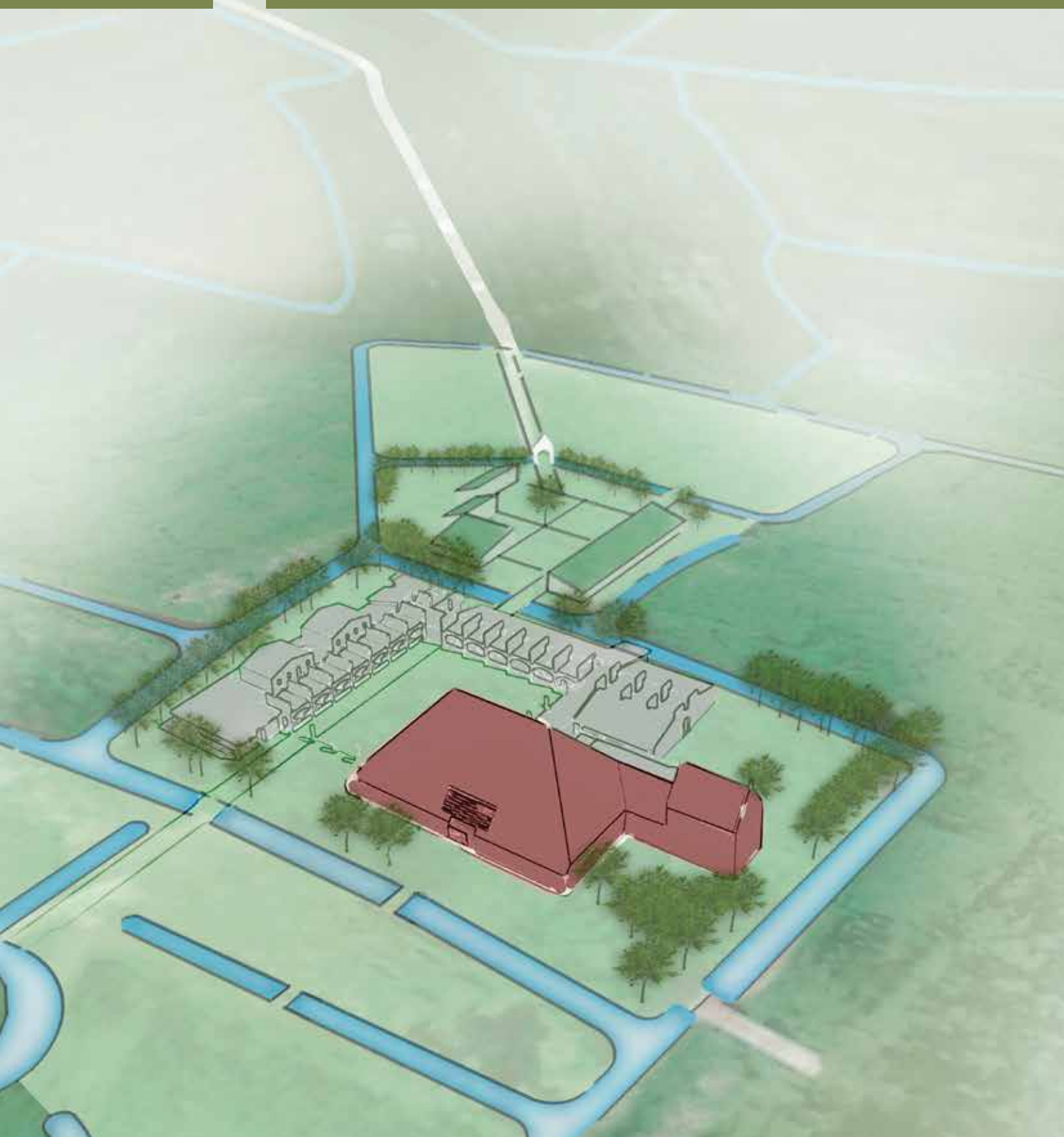

Nijkleaster

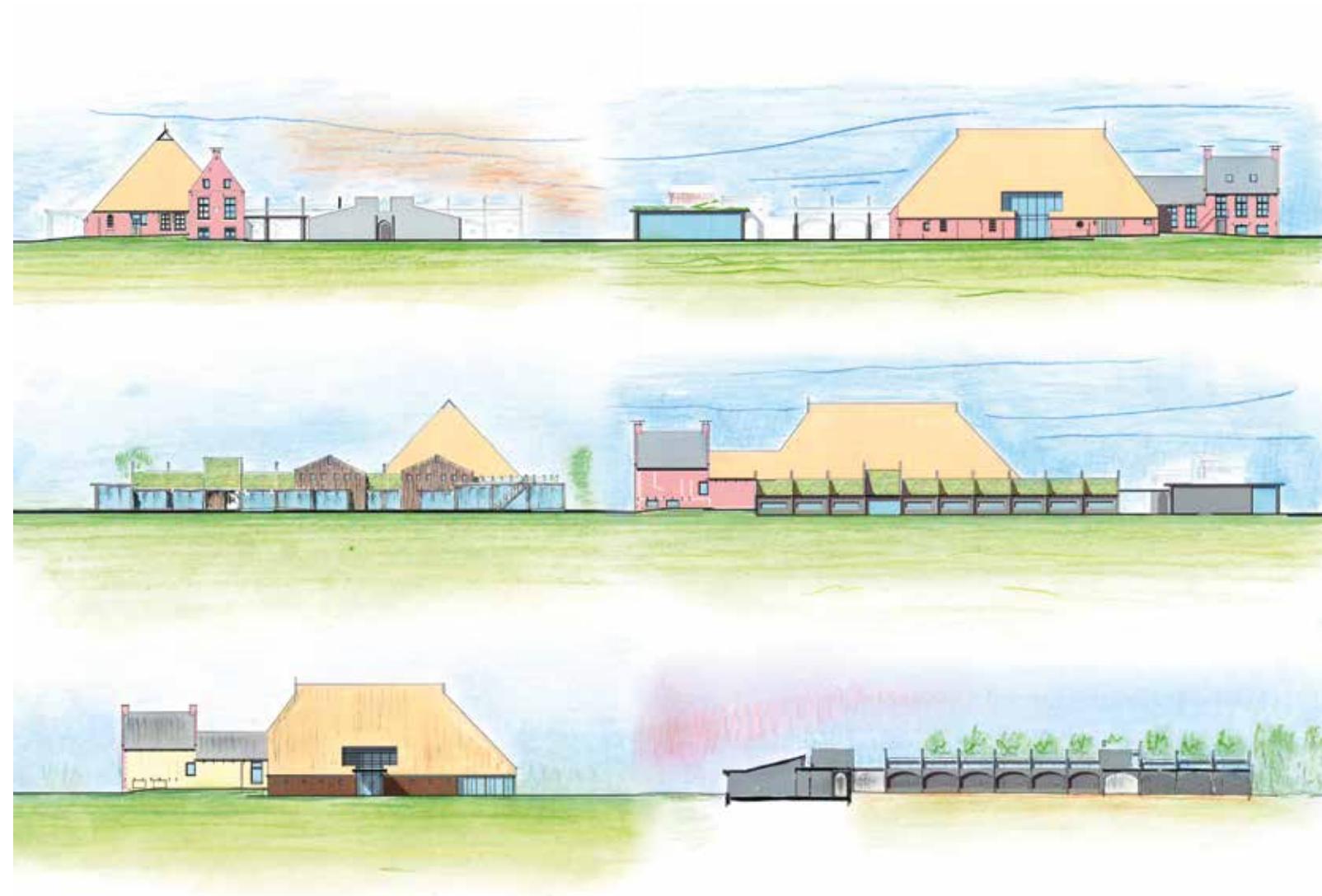
BID-BOEK NIJKLEASTER

PROJECTPLAN KLOOSTERCOMPLEX 'WESTERHUS'

BID-BOEK NIJKLEASTER

PROJECTPLAN KLOOSTERCOMPLEX 'WESTERHUS'

COLOFON

Dit BID-boek is tot stand gekomen in opdracht van Stifting Nijkleaster met het oog op de fondsenwerving en het zoeken naar participanten voor het projectplan kloostercomplex 'Westerhûs'. De teksten en afbeeldingen zijn zorgvuldig samengesteld met de informatie die beschikbaar was tot en met september 2017. Er kunnen geen rechten aan ontleend worden.

TEKSTEN & AFBEELDINGEN:

Hinne Wagenaar in samenwerking met het Team Nijkleaster (versie september 2017).

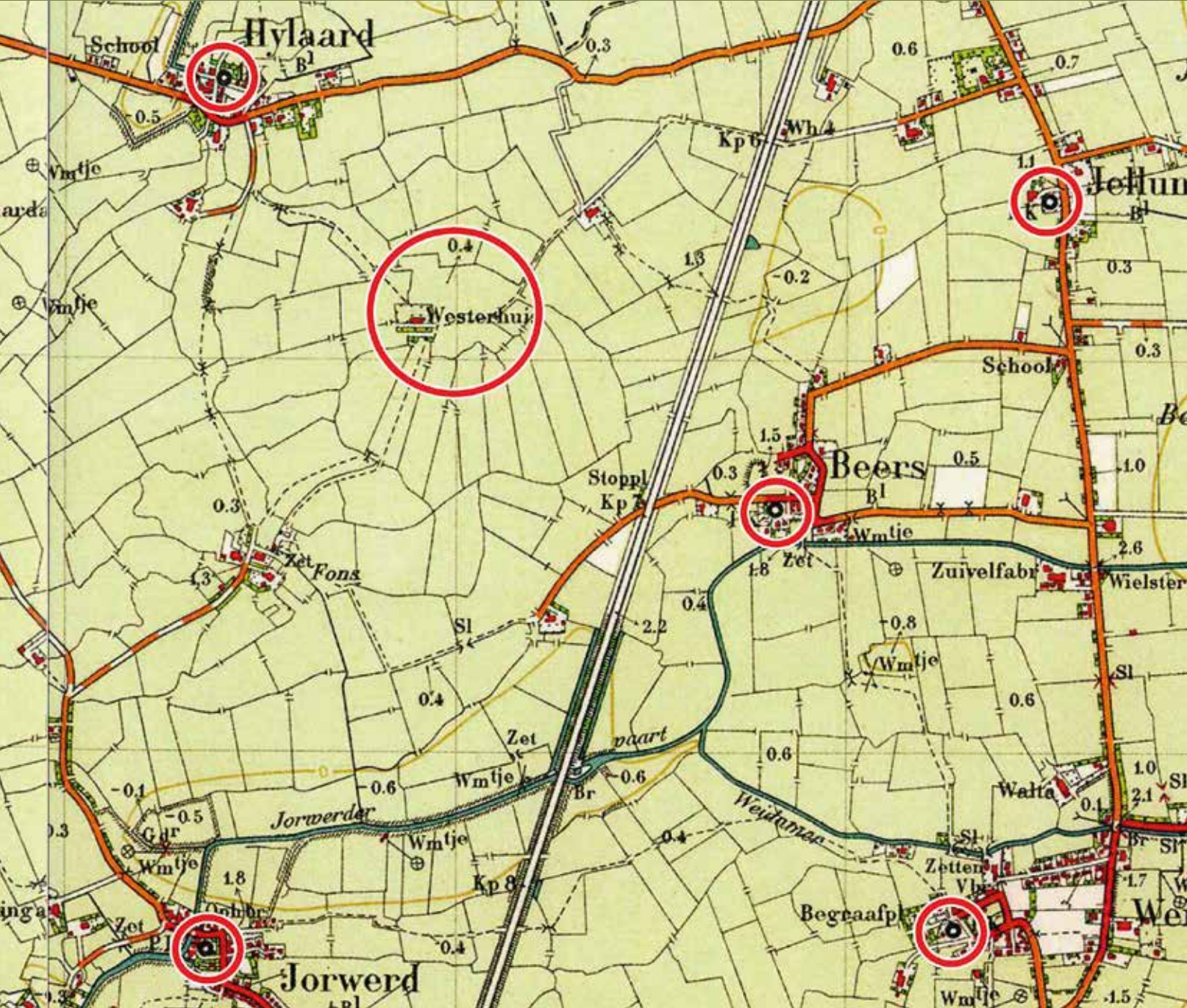
MET DANK AAN:

- Protestantse Gemeente Westerwert
- NO.ORDPEIL, landschap.erfgoed (Sneek)
- Kijlstra-Brouwer, buro voor architectuur en restauratie (Beetsterzwaag).
- Last Communicatie (Leeuwarden)
- Studio Haaima, reclame en ontwerpstudio (Bears)
- Henk Bootsma fotografie (Wommels)
- Romke Lemstra, BA32 architecten (Heerenveen)

Henk Kroes - voorzitter bestuur Stifting Nijkleaster

Voorwoord: ‘Laat ons een huis van stilte bouwen’

Kerken en (voormalige) kerkepaden, de stippellijnen op de kaart zijn (voormalige) kerkepaden (weergegeven op de topografische kaart 1930)

Een nieuw klooster in Jorwert. Een pleisterplaats voor pelgrims onderweg. Een schuilplaats voor gasten van velerlei snit. Een plek van stilte, bezinning en verbinding. Een kloostercomplex waar vaste bewoners (nieuwe kloosterlingen) bidden en werken, wonen en gastvrijheid bieden. Dát is de droom van de Stifting Nijkleaster.

Een bidboek geeft gewoonlijk een overzicht van wat men te bieden heeft bij een eventuele overname of kandidaatstelling en waar een bod op gedaan kan worden. Dit BID-boek geeft een overzicht van waar we hartstochtelijk om bidden, waar we met hart en ziel voor gaan. Tegelijk geeft het ook inzicht in wat we te bieden hebben.

We schrijven dit BID-boek omdat we u uit willen nodigen deelnemer te worden van dit project, om financieel en inhoudelijk mee te doen. Daar kunt u een bod op doen. Nijkleaster zoekt partijen die willen investeren in dit nieuwe kloosterproject: kerkelijke gemeenten en parochies, individuele personen en families, bedrijven en organisaties die onze passie delen en die begrijpen dat de aankoop, de verbouw en de verdere ontwikkeling veel geld kosten. En die willen investeren in de meerwaarde van dit uitzonderlijke project gericht op persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing.

In dit BID-boek presenteert Nijkleaster de plannen voor het kloostercomplex Westerhûs (Westerhuis). Deze historische locatie midden op het platteland,

15 kilometer ten zuid-westen van Leeuwarden, biedt unieke mogelijkheden om een nieuw klooster op te stichten: een nij-kleaster. Verbonden met de protestantse traditie maar letterlijk en figuurlijk neergezet in de open ruimte om ruimhartig en vrijmoedig gastvrijheid te bieden. Om met elkaar onderweg te zijn in geloof en leven.

We hopen dat we onze passie en enthousiasme op u kunnen overbrengen. Wij willen en kunnen dit werk niet alleen doen. We willen dit klooster graag samen met u en namens u ontwikkelen. We hebben uw steun nodig om het project Westerhûs te realiseren: geestelijk, praktisch en financieel.

Dit BID-boek biedt u niet alleen een zakelijk plan (met alles wat daarbij hoort), maar eerst het verhaal van Nijkleaster. Over de oorsprong en het heden, over de bezieling en de spiritualiteit. Dit mondt uit in een beschrijving van onze plannen voor een nieuw klooster op Westerhûs. Daarmee geven we invulling aan de derde ‘K’ van het concept van Nijkleaster: Kerk, Kroeg en Klooster. Het gedicht van Tjits Peanstra is ons dierbaar en verwoordt dit verlangen van Nijkleaster mooi.

Mocht u interesse hebben, dan kunt u contact opnemen met Nijkleaster. We komen graag langs voor een persoonlijk gesprek of met een presentatie van onze plannen.

Hûs fan stilte

Tjits Peanstra

Lit ús in hûs fan stilte bouwe
mei muorren fan leafde
en in dak fan frede
mei keamers fol blydskip
en in tún
in tún
mei wat ljocht en wat skaad
mei wat sjongende fûgels
en in slomjende kat op it paad.

Lit ús in hûs fan leafde bouwe
mei muorren fan begryp
en in dak fan fertrouwen
en in hiem om te sintsjen
en keamers,
keamers
om yn te ferdwinen
elkoarren te sykjen
elkoarren te finen.

Lit ús in hûs fan stilte bouwe.

Huis van stilte

Tjits Peanstra

Laat ons een huis van stilte bouwen
met muren van liefde
en een dak van vrede
met kamers vol blijdschap
en een tuin
een tuin
met wat licht en wat schaduw
met wat zingende vogels
en een sluimerende kat op het pad.

Laat ons een huis van liefde bouwen
met muren van begrip
en een dak van vertrouwen
en een erf om te zonnen
en kamers
kamers
om in te verdwijnen
elkaar te zoeken
elkaar te vinden

Laat ons een huis van stilte bouwen.

Nijkleaster zoekt naar nieuwe vormen om mensen met het evangelie in contact te brengen. Dat zoeken lijkt aan te slaan. Vanaf het begin trekt Nijkleaster veel mensen aan, waarvan velen niet (meer) in de kerk komen. Het is prachtig als kerken mee willen investeren in de zoektocht naar deze nieuwe vormen. Om zo mensen te dienen met het evangelie.

Nijkleaster

INHOUDSOPGAVE

Colofon.....	3	B. DE ZAKELIJKE KANT VAN HET VERHAAL	
Voorwoord.....	5	9. De zakelijke kant van Pioniersplek	
Inhoudsopgave en samenvatting.....	9	Nijkleaster 2012-2019.....	44
A. HET VERHAAL VAN NIJCLEASTER		10. Over kleasterlingen en kleaster-krachten.....	45
1. Missie en visie van Nijkleaster.....	13	11. De organisatie.....	47
2. Ontstaansgeschiedenis van Nijkleaster.....	17	12. Hoe kunt u participeren?.....	49
3. De drietallen van Nijkleaster.....	18	13. Wat betekent dit voor u?.....	53
4. Het model van Nijkleaster.....	21	14. Exploitatiebegrotingen.....	56
5. Pioniersplek Nijkleaster 2012-2019.....	25	15. Toelichting bij de exploitatiebegrotingen.....	57
6. Het kloostergebouw op locatie Westerhûs.....	28	16. Financieringsbegroting.....	62
7. Westerhûs: het gebouw, het erf en de omgeving.....	31		
8. Een ander rendement.....	38	IMPRESSIES UIT DE TOEKOMST	
		Impressie van een gast (13 mei 2024).....	60

SAMENVATTING BID-BOEK

Een nieuw klooster in Jorwert. Een pleisterplaats voor pelgrims onderweg. Een schuilplaats voor gasten van velerlei snit. Een plek van stilte, bezinning en verbinding. Een kloostercomplex waar nieuwe kloosterlingen als vaste bewoners bidden en werken, én gastvrijheid bieden. Dát is de droom van de Stifting Nijkleaster.

Nijkleaster zoekt met dit BID-boek naar participanten die willen deelnemen aan de realisatie van het te stichten kloostercomplex Westerhûs. Het gaat om een investeringsbedrag van meer dan vier miljoen euro. Als investeerder participeert u, waardoor Nijkleaster kan werken aan de beoogde missie. Het kloostercomplex

zal plek bieden aan gasten en aan een permanente groep bewoners.

Het rendement voor de participanten zal in eerste instantie vooral bestaan uit een ander rendement. Het gaat om een maatschappelijke investering met een geestelijk rendement. Het uiteindelijke doel is om te komen tot een levende gemeenschap gericht op persoonlijke, maatschappelijke en kerkelijke vernieuwing.

U kunt dit Nijkleaster-project op verschillende manieren financieel steunen. Met een schenking in één keer, met een jaarlijkse schenking of met een lening.

A. HET VERHAAL VAN NIJKLEASTER

Margryt Poortstra

Naar Psalm 128

Gezegend de vreemde snuiter,
het buitenbeentje, de eenzame, die niet
gezien wordt, de angstige vluchteling,
brillenjood, hazenlip, stotteraar.

Gezegend de achterblijver, de opgejaagde,
de mens voor de troepen uit, de meningloze,
betweter, schreeuwlelijk, leeghoofd.

Aan één tafel zul je zitten,
eten wat het werk heeft opgeleverd,
delen het brood, water schenken
in de beker van je naaste.

Genieten zul je van de stralende
gezichten om je heen, trots zijn
op ieders bijdrage aan dit geheel.
Zorgzaam de mannen, krachtig
de vrouwen, en kinderen reikend
naar de wijsheid van de ouden.

Gezegend de mens die zich verheugt
in het visioen, droomplaats van vrede.

1 MISSIE EN VISIE VAN NIJKLEASTER

Het verlangen naar een klooster nieuwe stijl ligt aan de basis van Nijkleaster. De missie wordt door Nijkleaster als volgt omschreven:

De Stifting Nijkleaster wil een nieuw klooster (nij kleaster) vormen in de omgeving van het dorp Jorwert. De doelstelling is om een plek te creëren waar mensen zich in alle rust kunnen terugtrekken om zich te bezinnen en om op adem te komen. Tegelijkertijd is het een plaats waar mensen elkaar ontmoeten in liturgie en gesprek, stilte en wandeling, plezier en recreatie. Zo wordt in Nijkleaster gezocht naar nieuwe wegen voor het evangelie en wordt een aandeel geleverd aan persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing.

Nijkleaster heeft de ambitie om gestalte te geven aan een nieuw klooster om het evangelie van Jezus Christus handen en voeten te geven in de context van Fryslân met nationale en zo mogelijk internationale uitstraling. Nijkleaster en haar samenwerkende partners willen een alternatief kerkelijk model aanbieden om daarmee zowel individuele gelovigen en zinzoekers als kerkelijke gemeenten te inspireren. Het doel is om gestalte te geven aan een open klooster waar gasten uit een veelheid aan tradities terecht kunnen voor rust, inspiratie en gemeenschap (stilte, bezinning en verbinding).

Deze oeroude plek, deze afgegraven terp, dit vergeten verhaal en deze in het landschap verloren heilige plek wacht als het ware op een revitalisatie, op herstel, om zelf weer op te ademen en tot leven gewekt te worden. Of (ongeveer) in het Fries: ‘Dit ferlitten en ferjitten stee wachtet op in nij kleaster mei in nije mienskip fan minsken dy’t rjocht dogge oan it ‘bidden en werken’ fan ferline, hjoed en takomst.’

De tien kenmerken van Nijkleaster

Nijkleaster heeft inhoudelijk 10 kenmerken geformuleerd die aangeven waar Nijkleaster spiritueel en maatschappelijk voor staat. In alle ‘doen en laten’ zullen deze kenmerken een belangrijke rol spelen.

I.
Nijkleaster voelt zich verbonden met de oecumene, de hele bewoonde wereld, maar is lokaal en fysiek verbonden met Jorwert en de dorpen in de naaste omgeving. Nijkleaster committeert zich expliciet aan de taal, cultuur en geschiedenis van de Friese context.

II.
Nijkleaster voelt zich verbonden met de kerkelijke oecumene, de kerken in de hele bewoonde wereld, maar is lokaal verbonden met de lokale Protestantse gemeente Westerwert-Mantgum (in de dorpen Bears-Jellum, Jorwert, Mantgum en Weidum).

III.
Nijkleaster ontwikkelt, naast het ‘gemeente-model’ van de gemeente Westerwert-Mantgum, een ‘klooster-model’ waaraan mensen zich kunnen verbinden op diverse niveaus van betrokkenheid.

IV.
Nijkleaster probeert een oase van rust en stilte te vormen in een wereld vol lawaai, onrust en gebrokenheid. Een schuilplaats midden op het platteland, verbonden met de natuur. Een oefenplek voor een leven van stilte, bezinning en verbinding. We doen dat vanuit de verwondering dat het leven ons gratis en in genade is gegeven.

V.
Nijkleaster oefent leven in gemeenschap in een maatschappelijke context die zich kenmerkt door verregaande individualisering en onafhankelijkheid. We zoeken een weg naar gemeenschappelijk leven in eenvoud, van geloof - hoop - liefde.

VI.
Nijkleaster vindt gastvrijheid belangrijk, een van de pijlers van kerk-zijn en kloosterleven. Gastvrijheid wordt aangeboden aan gasten die voor kortere of langere tijd hier willen verblijven.

VII.
Nijkleaster wil een gemeenschap van eenheid-in-verscheidenheid vormen. Het lichaam van Christus bestaat uit diverse delen. Dat betekent dat er ruimte is voor mannen en vrouwen, gezinnen en singles, ‘zwart en wit’, homo en hetero, Fries en niet-Fries.

VIII.
Nijkleaster zet zich actief in voor vrede, gerechtigheid en de heelheid van de schepping. In eigen context vertaalt zich dat onder meer in een inzet voor duurzaamheid, lokale economie en rechtvaardige handel.

IX.
Nijkleaster wil samenwerken met alle mensen van goede wil. Ook al is Nijkleaster verbonden met de protestants christelijke traditie, tegelijk willen wij ons verbinden met, en leren van, andere kerkelijke, religieuze en niet-religieuze tradities. Wij koesteren de oecumenische beweging, zoeken de dialoog met andere godsdiensten. Wij zoeken verbinding met iedereen die denkt in termen van humor en openheid, genade en goedheid, solidariteit en duurzaamheid.

X.
Nijkleaster committeert zich aan een gedisciplineerd en aandachtig leven. Voor individu en gemeenschap draait het leven om het groeien in navolging van Jezus Christus. Dat impliceert een dagelijkse inzet voor gezamenlijke vieringen, voor individuele tijd van stilte, gebed, meditatie, studie of Bijbellezing.

Dit BID-boek biedt u niet alleen een beleidsplan, maar óók een spiritualiteitsplan.

2 ONTSTAANS- GESCHIEDENIS VAN NIJKLEASTER

Nijkleaster is ontstaan uit de droom van Sietske Visser en ds. Hinne Wagenaar. In 1988 werd het echtpaar geraakt door het Lutherse project Holden Village in de Verenigde Staten. In de loop van hun leven hebben zij op diverse plekken in de wereld de kracht van het leven in gemeenschap ervaren en constateerden zij de enorme behoefte aan concrete plekken van gemeenschappelijk leven: van liturgie en ontmoeting, van inkeer en gebed, van werk en plezier, van creativiteit en studie. De gemeenschappen van Taizé en Iona zijn belangrijke bronnen van inspiratie.

Aan het begin van de 21ste eeuw keerden zij terug uit Kameroen en vestigden zich 'thuis' in Fryslân. Vanaf 2005 werd het plan voor een nieuw klooster serieus opgepakt en met een groot aantal enthousiaste betrokkenen uitgewerkt. In 2009 ontstond Stifting Nijkleaster officieel per notariële akte en in 2010 ontstonden contacten met de Protestantse Gemeente Westerwert (in de dorpen Jellum, Bears, Jorwert en Weidum). Vervolgens toonde de afdeling Missionair Werk van de Protestantse Kerk in Nederland ook belangstelling om samen te werken en te komen tot de Pioniersplek Nijkleaster. Vanaf 2012 werken de drie partijen samen. Op 28 oktober 2012 was de officiële opening in een meer dan afgeladen kerk in Jorwert. Sindsdien is de belangstelling en participatie zeer bemoedigend. De activiteiten (de kleaster-ochtend

met kleaster-kuier op woensdag, de kleaster-dagen in het weekeinde, de Projecten op Maat en het Nijkleaster Pinkster Paad) worden vanaf het begin druk bezocht. Het heeft ons soms overweldigd en stemt ons dankbaar.

Vanaf het begin heeft Nijkleaster ervan gedroomd een eigen kloostergemeenschap te stichten, zoals ook verwoord in het oorspronkelijke Plan Nijkleaster 2012-2019. Langzamerhand zijn de plannen gegroeid en ontwikkeld. Een prachtige locatie is gevonden op iets meer dan een kilometer buiten Jorwert. Deze locatie 'Westerhûs' is dé uitgelezen plek voor een kloostercomplex. Waarom dat zo is kunt u lezen onder het kopje 'Locatie Westerhûs'.

Sietske Visser en ds. Hinne Wagenaar voor het Westerhûs.

3 DE DRIETALLEN VAN NIJKELEASTER

Nijkleaster werkt met drie drietallen. Al onze activiteiten cirkelen rondom de drieslag stilte, bezinning en verbinding. Qua gebouwen spreken we van kerk, kroeg en klooster. Qua inhoudelijke filosofie is er sprake van deze drieslag: een klooster ‘als een dijk’ (a), een klooster als aanvulling op het kerkelijke gemeentemodel (b) en een klooster in context (c).

(A) EEN KLOOSTER ‘ALS EEN DIJK’

In de Middeleeuwen bestond er een grote diversiteit aan kloosters in de Friese landen. Alleen al in het huidige Fryslân waren er meer dan 50 kloosters van verschillende kloosterordes. Hoewel deze kloosters een grote betekenis hadden in de middeleeuwse Friese maatschappij, was hun rol uitgespeeld in de tijd van de Reformatie. De Friese Staten vaardigden op 31 maart 1581 een besluit uit dat een einde moest maken aan alle Rooms-Katholieke praktijken, dus ook aan het kloosterleven. Priesters en monniken verloren hun ambt en status. De kloosters, inclusief bezittingen, vervielen aan de Friese Staten. Die lieten alle kloosters, uitgezonderd enkele kerkgebouwen, met de grond gelijk maken. De kloosters waren bijzondere plaatsen in de middeleeuwse maatschappij. Het waren centra van geloof en geleerdheid, van economische en politieke macht. Maar het waren vooral oases van rust en veiligheid in een wereld van oorlog en geweld, ziekte en strijd om te overleven. De kloosters vormden als het ware een dijk tegen het onheil van buitenaf. Ook letterlijk! De kloosterlingen speelden een grote rol in de strijd tegen het water en bij het aanleggen van dijken.

Nijkleaster wil als een dijk zijn, een dijk tegen al het lawaai en de druk(te) die ons overspoelen in de huidige maatschappij. Nijkleaster wil zijn als een ‘dijk die het land omvat, zoals een moederarm haar kind’. Hier kunnen mensen zich terugtrekken uit de drukte van het bestaan, van alle eisen en ‘targets’, van alle haast en ‘deadlines’. Hier gaat het om onthaasting en mindfulness, om aandacht voor mens, natuur en onszelf. Hier worden we stil voor God.

(B) EEN KLOOSTER ALS AANVULLEND MODEL VOOR EEN KERKELIJKE GEMEENTE

Toen de Staten van Friesland in 1581 alle Rooms-Katholieke praktijken verboden hadden en de kloosters lieten afbreken, kwamen de kerkgebouwen in handen van de protestanten en werden die geschikt gemaakt voor de protestantse eredienst. Ook al werden alle katholieke praktijken en kloosters verboden, de structuur van de parochies bleef gelijk. Het parochiemodel van de RK Kerk (iedere geografische eenheid een eigen kerk met een priester) werd overgenomen door de protestantse gemeenten. De pastoor werd vervangen door een dominee. Het gevolg is dat tot op de dag van vandaag de kerkelijke gemeente een territoriale grondslag heeft. De kerkelijke grenzen zijn geografisch vastgelegd en de gemeente wordt gevormd door de leden binnen dat gebied. Op zondag is de kerk open voor de eredienst en door de week zijn er tal van activiteiten. Zo is het gekomen dat er binnen de protestantse traditie nauwelijks of geen plaatsen zijn van gemeenschap en retraite. Nijkleaster wil een aanvullend model bieden voor het gangbare kerkelijke gemeentemodel. Het wil een klooster vormen waar gemeenschap en gastvrijheid centraal staan. Waar je terecht kunt wanneer je dat nodig hebt. Een plaats bieden waar mensen ruimte vinden voor liturgie en ontmoeting, voor studie en werk, voor plezier en recreatie. Een plek waar je je verhaal kwijt kunt en ‘op verhaal’ kunt komen, ook wanneer je geen lid bent. Nijkleaster wil een plaats zijn van doorgaande gemeenschap en gebed.

(C) KLOOSTER IN CONTEXT

Nijkleaster wil een klooster in Fryslân zijn. Het christendom heeft een lange geschiedenis in Fryslân. Sinds de tijd dat Bonifatius omkwam in de Friese landen in 754 is de relatie tussen de kerk en de Friese cultuur niet eenvoudig geweest. Het christendom bracht een nieuwe cultuurfase en kwam tegenover de Friese cultuur en godsdienst te staan. Tot aan de Reformatie in de 16e eeuw had Fryslân te maken met een Latijnse kerk. Daarna volgde de Protestantse kerk van de Statenvertaling, van geleerde Hollandstalige predikanten. Te lang en te vaak hebben kerk en christendom de gelovigen in Fryslân vervreemd van de eigen taal en tradities. In Nijkleaster willen we bewust omgaan met de Friese taal, cultuur en geschiedenis. Wij willen een oefenplek vormen voor kerkelijk en spiritueel Fryslân met aandacht voor liturgie, taal, cultuur, geschiedenis, muziek en poëzie. Hoewel identiteit belangrijk is als basis voor het klooster, zijn gemeenschap en diversiteit niet minder belangrijk. Dat impliceert dat we altijd open staan voor anderen. Onze eigenheid wordt begrensd door onze gastvrijheid. Wij koesteren de uitspraak van Gandhi:

Ik wil geen huis dat aan alle kanten ommuurd is en ik wil geen dichte ramen. Ik wil dat de culturen van alle landen zo vrij mogelijk door mijn huis blazen. Maar ik weiger door één ervan omver geblazen te worden (Mahatma Gandhi, 1886-1948).

Nijkleaster staat in de context van een eeuwenoude protestantse traditie. Tegelijk willen we oecumenisch in het leven staan. En ook beschikbaar zijn voor alle pelgrims, van welke snit dan ook. Het accent op de Friese eigenheid heeft niet de bedoeling andere culturen en identiteiten uit te sluiten. Integendeel, identiteit en diversiteit horen bij elkaar. Wij willen oog en oor hebben voor de eigenheid van anderen.

Zoeken naar zin in Nijkleaster

Het tweede gedeelte van deze woensdagmorgen is er de Kleaster-kuier: lopend door de omgeving van Jorwert vormen we een lang lint van zinzoekers die in stilte hun weg door het landschap gaan. Gaandeweg wordt het ook in mijn hoofd stiller en geniet ik van dat wat zich in dit frisse landschap aan ons voordoet. Het beeld van het tafeltje met tweedehandsboeken aan het begin van de route is me bijgebleven. Het is een mooi beeld dat zonder woorden een antwoord is op de vraag die me bezighoudt, namelijk of God verdwenen is uit Jorwert. De oude vormen zijn misschien dan wel letterlijk bij de weg gezet, maar er komen altijd weer andere vormen voor in de plaats. God is niet verdwenen, Hij laat zich op nieuwe manieren in deze tijd aan de mens zien. Nijkleaster staat in die zin symbool voor hoe het in heel Nederland gaat.

Anna Westerduin in een impressie in het Friesch Dagblad (26 aug. 2017)

Onze eigenheid wordt begrensd door onze gastvrijheid.

Kleasterlingen op bezoek bij het Westerhûs voor een eerste impressie.

4 HET MODEL VAN NIJCLEASTER

Het idee voor Nijkleaster is ontstaan binnen de context van internationale en oecumenische contacten en ervaringen. Het project vindt concreet zijn uitwerking in de schoot van het Friese protestantisme. Natuurlijk wordt inspiratie gevonden bij de monastieke tradities van diverse kloosterordes en -modellen in de Rooms Katholieke kerk en de Oosterse kerken. Maar we willen ook een eigen vorm (of model) vinden voor een nieuw klooster in onze huidige religieuze en culturele context. Er zijn ook protestants-oecumenische voorbeeldprojecten voor Nijkleaster. Drie daarvan (La Communauté de Taizé, the Iona Community en Holden Village) hanteren wat betreft gemeenschappelijk leven verschillende modellen. In de gemeenschappen van Taizé (mannen in Frankrijk) en Grandchamp (vrouwen in Zwitserland) wonen kloosterlingen die de monastieke geloften hebben afgelegd en qua vorm het meest lijken op traditionele kloosterordes. De leden van de Iona-gemeenschap in Schotland leven volgens een gemeenschappelijke leefregel, maar wonen verspreid over Groot Brittannië (en daarbuiten). In en rond de abdij op het eiland Iona wonen vooral vrijwilligers die invulling geven aan de programma's voor de gasten. De abdij op het eiland vormt het moederhuis voor de verspreid wonende gemeenschap. Het model van Holden Village in de Verenigde Staten is weer anders. Daar wonen kort en lang verband vrijwilligers in het voormalige mijnndorp Holden Village. Holden is verbonden aan de Lutherse kerk en wordt bestuurd door een twintig koppige 'board of

directors'. De gemeenschap van Holden wordt als volgt omschreven: 'Holden's community includes all who care for Holden through labor, gifts and prayers.'

Een specifiek Nijkleaster-model zal in de komende jaren stap voor stap opgebouwd worden, ook gebruikmakend van de wijsheid van anderen. De contouren voor Nijkleaster kunnen wij hier in alle voorlopigheid weergeven. We gaan uit van diverse niveaus van betrokkenheid. Een vaste groep bewoners verblijft op de kloosterlocatie. Anderen zijn lid van de Nijkleaster-mienskip, maar op afstand. Nijkleaster is tevens intrinsiek verbonden aan de plaatselijke lokale gemeente Westerwert. De Nijkleaster-mienskip zal daarom diverse deelgroepen omvatten. Allen die zich op hun eigen wijze inzetten voor Nijkleaster zijn deel van de brede Nijkleaster-mienskip (community). Deze brede mienskip bestaat uit de volgende groepen. Deze opsomming is hiërarchisch noch limitatief bedoeld:

- De vaste bewoners (kleasterlingen) van het kloostercomplex Westerhûs
- De Nijkleaster-leden die niet op de kloosterlocatie wonen
- De kerkelijke gemeente Westerwert
- De vrijwilligers, freonen (vrienden) en stipers (donateurs)
- De gasten van Nijkleaster
- De participanten: kerkelijke gemeentes en parochies, bedrijven en individuen die het kleaster-complex financieel meedragen.

Huis om stil te zijn

Uit straten ronkend en rumoerig
heb ik een weg, een plek gezocht;
ik vond, het hart beklemd en roerig,
een huis gebouwd uit ademtucht.

Uit woordenvloed ben ik gekomen,
genaderd tot de bron van rust;
niet om er zomaar weg te dromen
maar stil te zijn naar hartelust.

Hier klinkt de taal niet angstaanjagend
en daal ik tot mijn wezen in,
in stilte die bevrijdt, ontwapent:
een stem die spreekt van dieper zin.

Het veilig masker mag doormidden,
ik toon mezelf een waar gezicht;
terwijl – geopend – handen bidden:
ontvangend, weerloos, vederlicht.

Ik voel me als herdacht, herboren –
het eelt, de ziel opnieuw doorbloed;
ik ga, weer mens als ooit tevoren,
de wereld anders tegemoet.

Eppie Dam

Hûs om stil te wurden

Ut strjitten baltend en balstjoerich
ha ik in wei, in taflecht socht;
Ik fûn, It hert benaud en roerich,
in timpel boud út ademtucht.

Ut floed fan wurden bin ik kommen,
om tichter bij de klearre wei;
net om mij del te jaan yn slomme
mar stil te wêzen yn mijsels.

Hjir is de taal net blyn fan hate
en sjoch ik wa't ik werklik bin,
yn stilte dy't befrijt, ûntwapent:
in stim dy't sprekt fan djipper sin.

It feilich masker mei trochmidden,
ik toan mijsels in wier gesicht;
wylst – iepenlizzend – hannen bidde:
ûntfangend, warleas, flinterlicht.

Ik fiel mij nijbetocht, feroare,
it yl, de siel alhiel trochblet;
ik gean, wer mins as ooit tefoaren,
de wrâld yn mei in sjongend hert.

Eppie Dam

Nijkleaster wil een breed palet van verblijfsmogelijkheden bieden aan: (semi) permanente kloosterbewoners, vrijwilligers die een bepaalde tijd meeleven en werken, mensen die tijdelijk opvang behoeven, gasten voor een week of weekend, gasten die bij Nijkleaster verblijven i.v.m. een studieverlof of het schrijven van een boek, gasten die hun (geestelijk) evenwicht zoeken, mantelzorgers die op adem komen.

5 PIONIERSPLEK NIJCLEASTER 2012-2019

De Protestantse Kerk in Nederland stimuleert het ontstaan van pioniersplekken van harte. Na het besluit van de generale synode in 2012 om ruimte te geven aan andere vormen van kerk-zijn was Nijkleaster bij de oprichting in oktober 2012 een van de eerste pioniersplekken in Nederland. Sindsdien is er met groot elan gewerkt aan de opbouw van Nijkleaster en komen er jaarlijks duizenden mensen af op de activiteiten: de wekelijkse kleaster-ochtend op woensdag met de kleaster-kuier. De maandelijkse kleaster-zaterdag in combinatie met een kleaster-viering op de zondag, het jaarlijkse Pinksterpaad. Vanaf het begin komen er ook veel groepen voor een eigen programma: de programma's op maat. Dit zijn gespreksgroepen, kerkenraden, teams uit bedrijven, kerken of scholen. Maar we ontvangen ook groepen studenten van middelbare scholen, middelbaar en hoger beroepsonderwijs en universiteit. Een paar keer was er buitenlands bezoek, vooral om zich te oriënteren op het proces van pionieren op het platteland in een seculiere setting.

Nijkleaster drijft op vrijwilligers, ook al zijn er een aantal gedeeltelijk betaalde krachten. Dominee Hinne Wagenaar heeft een volledige aanstelling als pionierspredikant voor Nijkleaster én als gemeentepredikant voor Westerwert samen. Gerko Last is voor 0.2 fte aangesteld als pr-medewerker en fondsenwerver. Voor de periode 2016-2019 is ds. Saskia Leene voor 0.25 fte aangesteld als kleaster-pastor. Daarnaast zijn er veel mensen actief in het Nijkleaster-bestuur, de kleaster-raad, het overleg met de landelijke kerk en de kerkenraad van Westerwert. Voor de uitvoering van de

activiteiten zijn er veel kleaster-krachten, musici en gastvoorgangers. Nijkleaster is deze begaafde en enthousiaste mensen bijzonder erkentelijk.

In de loop der jaren is Nijkleaster uitgegroeid tot een begrip in kerkelijk Nederland en daarbuiten. In alle eenvoud is er een 'model' ontstaan voor een nieuwe vorm van kerk-zijn. Nijkleaster wil daarbij vooral plek bieden aan mensen om te werken aan hun eigen leven en geloven. Nijkleaster heeft geen vaste boodschap voor haar gasten. Nijkleaster biedt een plek van 'stilte, bezinning en verbinding'. Een ruimte om te zijn en om te luisteren. Te luisteren naar de stilte, naar je eigen diepste roerselen, naar woorden uit de (christelijke) traditie, naar de mensen met wie je even oploopt. En tenslotte proberen we te luisteren naar wat God ons te zeggen heeft. Nijkleaster 'brengt' God niet. Wij proberen samen te luisteren, we proberen God te vinden. Of misschien moeten we eerder zeggen dat we ruimte geven aan God om ons te laten vinden.

De pioniersplek Nijkleaster loopt van 2012-2019. Daarna komt er een nieuwe fase waarin het bestaande van Nijkleaster zeker wordt gecontinueerd. We zijn namelijk ontzettend blij met de huidige situatie. Maar tegelijk wil het bestuur van Nijkleaster de volgende fase initiëren, namelijk de stap zetten naar de derde 'K' van het concept Kerk, Kroeg en Klooster. De stap naar een eigen kloostercomplex is een grote sprong voorwaarts maar toch ook de logische consequentie van de oorspronkelijke plannen én huidige ontwikkelingen.

Kerk, Kroeg, Klooster

Deze drieslag staat centraal in het ontwikkelingsproces van Nijkleaster. Ook bij de verdere ontwikkeling richting het kloostercomplex Westerhûs blijven de kerk en de kroeg belangrijk. Nijkleaster verbindt zich zo met de tradities en geschiedenis van de lokale context.

Bij kerk gaat het om de monumentale Redbadtsjerke (gebouwd in de 12e eeuw en in eigendom van de Stichting Alde Fryske Tsjerken). Deze wordt door Nijkleaster gehuurd. De kerk is gedeeltelijk door Nijkleaster in twee fasen verbouwd. In 2014 werd 'de Verdieping' gebouwd boven de voorkerk.

De kroeg is 'Het Wapen van Baarderadeel', de oudste dorpsherberg van Fryslân. Nijkleaster maakt gebruik van de diensten van de herberg, meestal voor de zogenoemde kleaster-maaltijd. De Nijkleaster-groepen eten dan in de herberg. Ook in de toekomst zullen de gasten van Nijkleaster geregeld iets willen drinken of eten in de herberg.

6 HET KLOOSTERGEBOUW OP DE LOCATIE WESTERHÛS

Schilderij van de boerderij It Westerhûs (eerste helft 20^e eeuw)

Nijkleaster presenteert met vreugde de beoogde locatie voor het kloostergebouw: locatie Westerhûs. Waarom deze locatie de ideale mogelijkheid biedt voor de intenties van Nijkleaster wordt hieronder beschreven. Misschien is het goed om het ‘plaatje’ enigszins voor ogen te hebben, zoals u dat plaatje ook in dit BID-boek kunt vinden. Op de locatie zal woonruimte beschikbaar zijn voor 12 vaste bewoners. Dat zijn de kloosterlingen, in het Fries: de kleasterlingen. Daarnaast zullen er 12 ruime kamers zijn voor 12 individuele gasten (of 24 gasten wanneer er paren zijn of groepen die kamers kunnen delen). Verderop in dit BID-boek vindt u het hele programma van eisen voor het kloostergebouw.

In de loop van 2016 werd duidelijk dat Westerhûs een reële mogelijkheid is voor Nijkleaster. Sindsdien werkt het bestuur aan de ontwikkeling van deze locatie. Dit zijn de redenen waarom het bestuur zo positief is over deze locatie:

GESCHIEDENIS

Nijkleaster wil graag aansluiten bij de geschiedenis van de regio en van de klooster-traditie. Volgens enkele historische bronnen heeft er een klooster gestaan aan de oostzijde van de (later) afgegraven terp met de naam Westerwert (of in het Nederlands: Westerwird). Het verhaal gaat dat de dertig zusters bij de St. Luciovloed van 1287 zijn verdronken en ook aan de rand van het erf van de boerderij zijn begraven. Het kloosterleven heeft ‘droog’ gestaan sinds meer dan 700 jaar. Nijkleaster wil de oude traditie nieuw leven inblazen.

KERKEN IN DE OMGEVING

De kerkelijke gemeente Westerwert (in de dorpen Jellum, Bears, Jorwert en Weidum) is sinds 2012 één van de dragers van Nijkleaster. De gemeentepredikant van de dorpen, ds. Hinne Wagenaar, is ook pionier-predikant voor Nijkleaster. De gemeente Westerwert is het resultaat van een samenvoeging van drie Hervormde Gemeenten tot één

gemeente in 1971. Men besloot toen Westerwert als naam voor de gemeente aan te nemen naar de naam van het oude klooster Westerwert dat centraal ten opzichte van de drie dorpen ligt. Nu kan er opnieuw een klooster op deze oude plek ontstaan die bovendien verbonden is met de kerkelijke gemeente van de dorpen.

RUST EN RUIMTE

Nijkleaster wil een plek bieden om op te ademen en tot rust te komen. De locatie Westerhûs draagt dit in zich. Het ligt te midden van de weilanden. Er heerst rust rondom. De dorpen Jorwert, Jellum-Bears en Hilaard zijn niet ver weg, maar wel op voldoende afstand. De ‘skyline’ van Leeuwarden vormt het decor in het noordoosten. Er kan volop gewandeld en gefietst worden met veel natuurland in de omgeving. Een waar paradijs om te verstillen. Voor mensen die om welke reden dan ook moeten herstellen naar lichaam en/of geest biedt deze locatie de nodige randvoorwaarden.

DIACONAAT

Nijkleaster wil kamers beschikbaar stellen voor tijdelijke opvang. Niet alleen om geestelijk weer op de rit te komen, maar ook omdat er soms andere redenen zijn dat je

tijdelijk plek moet hebben. Op de kloosterlocatie Westerhûs wordt de context geboden met een vaste gemeenschap, met een vast ritme. Dat iedereen in de gemeenschap meewerkt, is ook voor mensen in tijdelijke opvang belangrijk. Er is direct werk om handen in de tuin, bij de dieren, in de keuken en de schoonmaak. Er heerst een klimaat van regelmaat en rust.

VERBONDEN MET JORWERT

Nijkleaster is sinds 2012 intrinsiek verbonden aan Jorwert. Kerk en kroeg liggen in de dorpskern. Het kloostercomplex ligt op iets meer dan een kilometer van kerk en kroeg. Dat is voldoende nabij het dorp, maar tegelijk is er genoeg afstand om vrij te zijn ten opzichte van elkaar. Westerhûs is via een verharde toegangsweg bereikbaar via Hilaard. In het verleden bestond deze weg niet en hoorde Westerhûs bij Jorwert. De boer en boerin hadden een eigen bank in de kerk van Jorwert. De relatie tussen Westerhûs en Jorwert is daarmee historisch. Tegelijk ligt Westerhûs te midden van de dorpen Jorwert, Hilaard en Jellum-Bears en zal er met deze dorpen een relatie zijn. En ook opmerkelijk: Westerhûs ligt midden in Fryslân (ook letterlijk). Ook al voelen we ons nationaal en internationaal verbonden, we zijn geworteld midden in Fryslân.

Dit Bidbook is een BID-boek. Wij bidden voor en werken hartstochtelijk aan de realisatie van dit nieuwe klooster.

ARCHEOLOGISCH MONUMENT

De boerderij Westerhûs is een rijksmonument, terwijl het perceel ten oosten van de boerderij (de terpaftergraving) een archeologisch monumentale waarde heeft. Bovendien is de radiale ontginningsstructuur van de percelen ten zuiden van de boerderij uniek en van monumentale waarde. Voor anderen zullen dergelijke bepalingen misschien een obstakel vormen voor bedrijfsvoering. Nijkleaster beschouwt dit als een meerwaarde. Nijkleaster wil op deze locatie oud met nieuw verbinden, zowel in spiritueel, architectonisch als cultuur-historisch opzicht.

DE NATUURLIJKE CONTEXT

Westerhûs is niet alleen van groot belang in religieus en cultuur-historisch opzicht. Het ligt ook te midden van kwetsbaar natuurland dat gericht is op de bescherming van (vooral) weidevogels. Het is algemeen bekend dat het er slecht voorstaat met de weidevogels (greidefûgels). In het voorjaar is rondom de kloosterlocatie Westerhûs volop het geluid te horen van onder meer kievit, grutto, scholekster en tureluur. Nijkleaster wil actief meewerken aan de zorg voor greidefûgels. Nijkleaster is zich ook bewust van de eigen locatie midden in kwetsbaar natuurgebied en zal zich moeten aanpassen aan de natuurlijke context.

HERSTEL EN HEELHEID

De staat van onderhoud van de boerderij en het erf van Westerhûs is anno 2017 ronduit abominabel. De boerderij is slecht onderhouden en vervallen. De grond is ernstig vervuild. Nijkleaster ziet het als een uitdaging deze locatie in oude glorie te herstellen. Hier willen we het evenwicht van natuur, bebouwing en landschap tot zijn recht laten komen. Tegelijk wordt het een plek waar gasten welkom zijn om hun eigen innerlijk evenwicht te herstellen.

In de westgevel van Westerhûs is een gedenksteen ingemetseld met als tekst 'Westerhuys 1625'. Centraal staat een crucifix met aan weerszijden een wapen. Waar staat 1625 voor? Is de boerderij toen verbouwd op de oude fundamenten van de eerdere kloosterboerderij? En waar staat de crucifix voor? Er is nog veel onderzoek nodig naar de geschiedenis van deze plek en deze boerderij. Maar het kruis zal zeker verwijzen naar het feit dat de terp gediend heeft als heilige plek, als plaats voor een vroegere kloostervestiging. Deze oeroude plek, deze afgegraven terp, dit vergeten verhaal en deze in het landschap verloren heilige plek wacht als

het ware op een revitalisatie, op herstel, om zelf weer op te ademen en tot leven gewekt te worden. In het Fries: 'Dit ferlitten en ferjitten stee wachtet op in nij kleaster mei in nije mienskip fan minsken dy't rjocht dogge oan it 'bidden en werken' fan ferline, hjoed en takomst.'

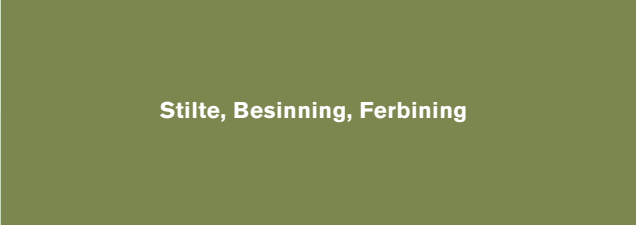
De boerderij is oorspronkelijk gebouwd aan de westelijke rand van een terp. Het klooster Westerwert was gesitueerd aan de oostzijde van dezelfde terp. In de loop van de 19e eeuw is de terp afgegraven, zoals zoveel terpen afgegraven zijn omwille van de rijke terpgrond die als natuurlijke bemesting voor landerijen werd verkocht. In de huidige situatie kunnen we een imaginaire cirkel tekenen op de plek van de voormalige terp. Aan de rand daarvan staan de boerderij en de herdenkplek van het klooster. Ook boombeplanting en parkeergelegenheid worden aan deze cirkel gesitueerd. Zo ontstaat een cirkel van betekenis rondom het lege midden van de voormalige terp. Dit heeft ook een spirituele betekenis.

7 WESTERHÛS: HET GEBOUW, HET ERF EN DE OMGEVING

Het kloostergebouw zal, vanuit de inhoud gedacht, moeten voldoen aan een programma van eisen. Aan welke faciliteiten heeft de kloostergemeenschap behoefte? We noemen deze hieronder puntsgewijs. Dit is verwerkt in de ontwerpschetsen die in dit BID-boek worden getoond.

- Kapel
- Wooneenheden voor 12 volwassenen met bijbehoren
- Gastenkamers (12 met slaappleaats voor 24 personen)
- Wooneenheden voor langdurige vrijwilligers
- Enkele kamers voor tijdelijke opvang
- Enkele kamers voor vrijwilligers
- Eetzaal
- (hotel) Keuken
- Bijkeuken voor wassen, drogen, vriezer, koelkasten.
- Magazijn-linnenkamer
- Gemeenschappelijke woonkamer
- Bibliotheek en leeszaal
- Praktische werkruimtes (voor atelier/fitness/cursussen)
- Toiletvoorzieningen voor dag gasten
- Badkamervoorzieningen voor gasten
- Kantooruimte(s) voor Nijkleaster
- Werkruimte voor Nijkleaster medewerkers
- Winkeltje (voor onder meer eigen en lokale producten)
- Werkplaats
- Schuur voor materiaal, fietsen, opslag en enkele dieren (kippen en schapen)
- Groentetuin en Appelhof
- Tuin met diverse stiltehoekjes/tuinhuysjes/paviljoen
- Weiland
- Parkeergelegenheid voor de vaste bewoners
- Parkeergelegenheid voor bezoekers
- Inrichten voormalig kloosterterrein (oostzijde van afgegraven terp)
- Voetpad naar Fûns
- Herstellen opvaart richting Fûns
- Duurzaamheid op alle niveaus

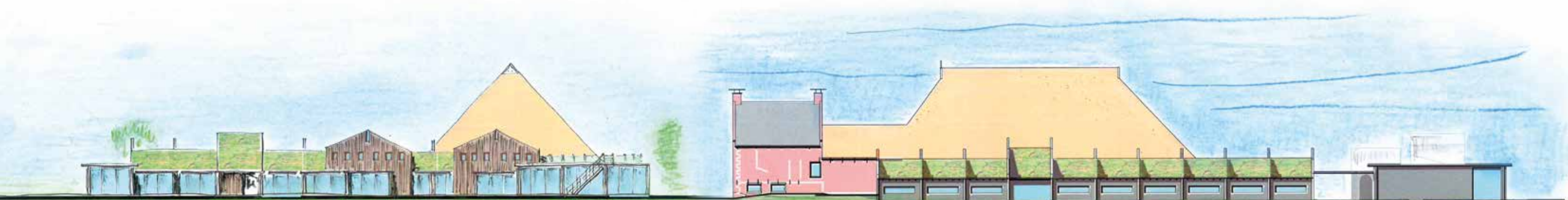
Voorlopige ontwikkelingsschets (concept).

VOORGEVEL

LINKER ZIJGEVEL

ACHTERGEVEL

RECHTER ZIJGEVEL

RECHTER ZIJGEVEL BOERDERIJ

DOORSNEDE

8 EEN ANDER RENDEMENT

Voor de realisering van het kloostercomplex Nijkleaster-Westerhûs is veel geld nodig. Gebouw en grond moeten aangekocht, verbouwd en ingericht worden. Er moet aan veel aspecten gedacht worden, gezien de monumentale en archeologische aard van gebouw en grond. Er moet plek komen voor een vaste gemeenschap én voor gasten. Er zal gewerkt worden aan de inrichting van erf en tuin. Voor de aankoop, verbouwing en inrichting is een financieringsbegroting opgesteld. Ook is er een exploitatiebegroting gemaakt voor de jaren 2019-2016. Deze kunt u achterin dit BID-boek vinden.

Nijkleaster kan en wil de Westerhûs-locatie niet alleen aankopen en ombouwen tot een klooster. Wij willen onze doelstelling juist samen met anderen bereiken en partners vinden met wie de kloostergemeenschap een levende relatie kan aangaan. Daarom hebben we gekozen voor een financieringsmodel met participanten, die samen met ons willen investeren in de toekomst van Nijkleaster - en daarmee in persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing. De gemeente Westerwert is natuurlijk de eerste participant. Zij investeerde reeds substantieel in de pioniersplek Nijkleaster en zal dat als eerste partner ook doen in de ontwikkeling van het kloostercomplex op de locatie Westerhûs. De kerkelijke gemeente Westerwert is volledig betrokken bij de ontwikkeling van de huidige plannen.

MAATSCHAPPELIJK INVESTEREN MET (GEESTELIJK) RENDEMENT

Nijkleaster zoekt betrokken kerken, parochies, bedrijven, organisaties en personen (families) die mee willen investeren in het kloostercomplex Westerhûs. Daarmee wordt u een van de pijlers van Nijkleaster. In plaats van geld te 'parkeren' bij een bank, investeert u in een project dat u aan het hart gaat. U deelt immers in de missie van Nijkleaster. De opbrengst wordt in eerste instantie uitgekeerd in de vorm van sociaal-geestelijk rendement. Uw geld levert zo een ander rendement. Dit rendement is meer dan alleen in financiële termen kan worden

uitgedrukt. Tegelijkertijd is het ook mogelijk om een deel van het rendement uitgekeerd te krijgen in de vorm van rente en aflossing. (Kijk in het zakelijke deel onder 'Hoe kunt u participeren?')

WAT VERSTAAN WIJ DAN ONDER EEN GEESTELIJK RENDEMENT?

U steunt het Nijkleaster project dat gericht is op persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing. Wij hebben dat eerder in dit BID-boek geschreven en vinden dat het belangrijkste van onze missie. We hebben in de eerste fase van het project (2012-2019) ervaren hoe belangrijk Nijkleaster is voor het wel-zijn van veel mensen. Velen hebben iets van heil, in de zin van heel-wording, ervaren. De ervaring van stilte-bezinning-verbinding achten wij heel waardevol in een wereld die op drift lijkt te zijn geraakt. Zowel jongeren als ouderen ervaren iets van 'heil' in hun hectische bestaan.

Daarnaast hebben wij ervaren hoezeer Nijkleaster blijkbaar een plek is waar mensen geraakt worden door God. Dat werd op speciale wijze verwoord in het verslag van een student in het voorjaar van 2017:

I have traveled to Vietnam, Brazil, and Guatemala and I saw glimpses of spiritual encounters in these places but it was not until I sat in a 1000 year old unheated church in the Frisian countryside under a blanket amidst a windy-rainy day, listening to songs, prayers and scripture in Frisian, Dutch and English

that I witnessed God's real presence in my awareness. But why was that? Why did it take for me to go to the countryside of a northern-European land in order to feel God? Is that not the purpose of the church in our lives? (Ryan Lucas, theologie student uit de USA)

Nijkleaster mag een plek zijn waar mensen de verbinding zoeken met zichzelf, met andere mensen, met God en met de natuur (die volop aanwezig is rondom de locatie Westerhûs). Voor een ieder zal zich dit op een andere wijze laten gelden. We leven allemaal ongelijktijdig waar het gaat om onze relatie met onszelf, met anderen, met God en met de natuur. Maar een week of weekend Nijkleaster staat in het teken van deze verbinding. Nijkleaster doet niet aan hulpverlening en geeft geen diaconale zorg (in de zin van 'armenzorg'). Maar hulp en zorg worden wél geboden. Opgeademd en vernieuwd keren de gasten huiswaarts: met nieuwe contacten en ideeën. Vol goede moed en hernieuwd vertrouwen.

Geestelijk rendement betekent naast deze persoonlijke vernieuwing ook kerkelijke vernieuwing. Nijkleaster speelt graag een rol bij het helpen van lokale kerken over de toekomst van hun gemeenschap. In de afgelopen jaren hebben we dat zien gebeuren: verschillende lokale kerken uit heel Nederland kwamen naar Nijkleaster om inspiratie op te doen voor hun lokale kerkgemeenschap. Niet om Nijkleaster te kopiëren, maar wel om met nieuwe ideeën 'thuis' weer vol energie te kunnen werken aan de lokale gemeenschap. Deze rol wil Nijkleaster in de komende jaren graag versterken.

Als participant steunt en stimuleert u dit proces van persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing.

IS NIJKLEASTER EEN DIACONAAL PROJECT?

Veel gemeenten en organisaties vragen ons of Nijkleaster een diaconaal project is. Het antwoord daarop is 'ja, maar...'. Nijkleaster wil mensen stilte, bezinning en verbinding bieden als zij dat nodig hebben. Dat hebben we hierboven beschreven. We willen graag dat mensen na hun verblijf bij Nijkleaster versterkt en toegerust naar huis gaan. Dat is goed voor henzelf, maar ook goed voor hun naasten: mensen die het evenwicht in hun leven terugvinden, zijn beter in staat om ook voor hun naasten te zorgen. In die zin is Nijkleaster diaconaal: we willen er (ook) zijn voor mensen die het moeilijk hebben, en willen mensen toerusten om in het dagelijks leven er voor anderen te kunnen zijn. Daarnaast zal het incidenteel gebeuren dat Nijkleaster ruimte biedt aan mensen die een opvangplek nodig hebben en nergens anders terecht kunnen. Zij kunnen dan tijdelijk meeleven in het vaste levensritme van Nijkleaster. Ook dat zien we als een diaconale mogelijkheid van Nijkleaster.

Nijkleaster schept ruimte voor de vragen van het hart

‘We wilden hier graag een plek scheppen waar mensen dicht bij zichzelf, hun geloof en God kunnen zijn. Eigenlijk is het: een plek bieden om God zijn/haar werk te laten doen. Zelf doen we niet zo veel. Is dat nieuw? Ach, dat weet ik niet. Maar mensen worden hier wel geraakt. Omdat het over hen zelf gaat.’

Het enthousiasme van Wagenaar is aanstekelijk. Met Nijkleaster is een lang gekoesterde wens van hem en zijn vrouw Sietske Visser in vervulling gegaan, gecombineerd met een benoeming als predikant van vier dorpen, Jorwert is één van die dorpen.

Een Nijkleaster-viering - die overal gehouden kan worden - is gebouwd op drie pijlers: stilte, bezinning, verbinding. Hinne Wagenaar: ‘We bidden en zwijgen samen, er is ruimte voor ontmoeting, en daarna gaan we naar buiten, voor een wandeling waarbij de vragen van het eigen hart aan bod kunnen komen. Maar het

is niet alleen maar het wandelen; het gaat om de geestelijke, innerlijke weg van mensen. En iedereen is welkom om op adem te komen, in de context van de eigen omgeving en de streektaal.’

Nijkleaster wordt bezocht door mensen uit allerlei hoeken van de maatschappij, van randkerkelijken tot spirituele zoekers en mensen die in hun eigen kerk niet meer vinden wat ze zoeken. Een volle kerk is niet het streven, zegt Wagenaar: ‘Wat we hier doen is niet bedoeld om mensen naar de kerk te krijgen, eerder andersom: om mensen te laten ontsnappen aan de drukte en de stress van vandaag de dag. En dat dan weer in de hoop dat ze die gevonden rust en stilte meenemen naar buiten, naar hun leefwereld. Een binnenstebuiten klooster, als het ware.’

Maria van Mierlo in ‘KLOOSTER!’ (kloosterglossy, 2017)

B. DE ZAKELIJKE KANT VAN HET VERHAAL

Henri Nouwen in: A Spirituality of Fundraising (2004)

A Spirituality of Fundraising

Fund-raising is a subject we seldom think about from a spiritual perspective. We may think of fund-raising as a necessary but unpleasant activity to support spiritual things.

Indeed, quite often fund-raising is a response to a crisis. But from the perspective of the gospel, fund-raising is not a response to a crisis. Fund-raising is, first and foremost, a form of ministry. It is a way of announcing our vision and inviting other people into our mission.

Fund-raising is proclaiming what we believe in such a way that we offer other people an opportunity to participate with us in our vision and mission. Fund-raising is precisely the opposite of begging. When we seek to raise funds we are not saying, "Please, could you help us out because lately it's been hard." Rather, we are declaring, "We have a vision that is amazing and exciting. We are inviting you to invest

yourself through the resources that God has given you- your energy, your prayers, and your money- in this work to which God has called us."

In fund-raising as ministry we are inviting people into a new way of relating to their resources. By giving people a spiritual vision, we want them to experience that they will in fact benefit by making their resources available to us. We truly believe that if their gift is good only for us who receive, it is not fund-raising in the spiritual sense. Fund-raising from the point of view of the gospel says to people: "I will take your money and invest it in this vision only if it is good for your spiritual journey, only if it is good for your spiritual health." In this way fundraising has to be community building. If we ask for money, it means we offer a new way of belonging."

Acht tips voor wie vaker gevoelens van geluk wil beleven:

1. Besteed taken uit die je liever niet zelf doet.
2. Besteed je vrije uren actief, bijvoorbeeld door beoefening van sport of hobby.
3. Hang niet de hele avond op de bank voor de televisie.
4. Help andere mensen.
5. Wees niet te zuinig als het gaat om tijd te ‘kopen’ (ga op retraite!)
6. Check niet continu je mail of je telefoon.
7. Ga dicht bij je werk wonen en vermijd files.
8. Geef aan goede doelen.

9 DE ZAKELIJKE KANT VAN PIONIERSPLEK NIJKLEASTER 2012-2019

De pioniersplek Nijkleaster is in oktober 2012 begonnen. Bij aanvang lag een omvangrijk plan klaar (Plan Nijkleaster 2012-2019) waarin droom en inhoud van Nijkleaster waren beschreven. Ook was er een zevenjaren begroting uitgewerkt. Natuurlijk waren er grote zorgen over de financiële haalbaarheid van een dergelijk nieuw project. Nu we echter de plannen voor een nieuwe stap aan het opstellen zijn (najaar 2017) kunnen we met tevredenheid vaststellen dat Nijkleaster vanaf het eerste begin zwarte cijfers heeft kunnen presenteren. In totaal heeft Nijkleaster in de periode van de eerste vier jaar een eigen reserve van ruim 200.000 opgebouwd voor de ontwikkeling van de volgende fase: het kloostergebouw.

Nijkleaster heeft, los van deze cijfers, de kerk van Jorwert tweemaal laten verbouwen. Eerst in 2012 bij het betrekken van de kerk. In 2014 is de kerk aangepast met een verdieping boven de voorkerk (De Ferdjipping). Dat ambitieuze project heeft in totaal 157.000 gekost (subsidies: 67.000 en crowdfunding: 90.000). Dit moet gerekend worden bovenop de reguliere positieve jaarrekeningen.

Tenslotte heeft Nijkleaster in 2014 het atelier met alle daarin aanwezige kunstwerken van de kunstenaar Jentsje Popma geschonken gekregen. Het atelier en diverse kunstwerken zijn intussen verkocht. Er resteren nog veel kunstwerken die Nijkleaster in de loop der jaren op de markt zal brengen.

10 OVER KLEASTERLINGEN EN KLEASTER-KRACHTEN

Wanneer we een zakelijk plan presenteren is het ook belangrijk ons vrijwilligersmodel te beschrijven. Nijkleaster functioneert bij de gratie van vrijwilligers: bestuursleden, leden van de kleaster-ried, kleaster-krachten, gast-voorgangers en musici. In de periode van Nijkleaster als pioniersplek (2012-2019) is er wel sprake van enkele betaalde krachten op projectbasis, vooral om de pioniersplek van de grond te tillen. Het gaat dan om de predikant van de kerkelijke gemeente Westerwert, een parttime PR-medewerker c.q. fondsenwerver en een parttime kleaster-pastor (van 2016-2019).

In de volgende periode zal Nijkleaster ook functioneren bij de gratie van vrijwillige arbeid. De tweede periode wordt gemarkeerd door de overgang naar een eigen kleastergebouw op locatie it Westerhûs. Er zal dan sprake zijn van diverse niveaus van vrijwilligers. Dat was in de eerste periode ook al het geval, maar zal zich in de volgende fase verbreden.

NIJKLEASTER OP IT WESTERHÛS

De predikant van de kerkelijke gemeente Westerwert zal wonen in het kleaster-gebouw. Het kleaster wordt daarmee ook pastorie. De predikant zal zijn traktement ontvangen van deze kerkelijke gemeente. Omdat Nijkleaster en Westerhûs vallen binnen de geografie van de kerkelijke gemeente, zal de predikant dit kleaster-huis ook als werkveld kunnen beschouwen. Deze predikant is onderdeel van de groep vaste bewoners in het kleaster, de kleasterlingen. Zij vormen de ruggengraat van de kloostergemeenschap op Westerhûs en zullen fungeren als belangrijke, permanente vrijwilligers. Maar daarmee is het verhaal niet rond. In de fase 2012-2019 is Nijkleaster op indrukwekkende wijze gedragen door zowel leden van bestuur en kleaster-ried, gastvoorgangers en musici als door kleaster-krachten, de vrijwilligers die als gastvrouw en gastheer aanwezig

zijn bij alle activiteiten. Deze groepen zullen zeker ook een belangrijke rol spelen in de volgende periode van Nijkleaster. In de periode 2012-2019 hebben enkele specifieke vrijwilligers ook de maximale vrijwilligersvergoeding ontvangen. Dit zal ook gecontinueerd worden na 2019. In de exploitatiebegroting wordt hier rekening mee gehouden.

Tenslotte zal bij het voortschrijden van het Nijkleaster-project een nieuwe categorie van vrijwilligerswerk zijn intrede doen op de klooster-locatie Westerhûs. Nijkleaster zal, naar analogie van vergelijkbare zusterprojecten, ook plek bieden aan enkele zogenoemde langdurige vrijwilligers. Dat zijn vrijwilligers die voor een langere periode verblijven op het klooster. Tegen kost en inwoning laven zij zich aan het kloosterleven en werken mee met de gemeenschap (op het gebied van bijvoorbeeld groepswerk, pastoraat, administratie en coördinatie, voeding, schoonmaak en muziek). Wij bieden deze mensen een periode aan om te leven op een unieke plek. Om zich te bekwamen in een vak: in de tuin, de keuken, in schoonmaak en onderhoud, in het pastoraat en muziek, in het onderhouden van land en dier. Maar vooral om te kunnen groeien in samenleven en samen-geloven.

11 DE ORGANISATIE

EXTERNE ORGANISATIE

De Stifting Nijkleaster zoekt participanten die financieel willen deelnemen in Westerhûs, de boerderij die zal worden aangekocht, gerestaureerd en omgebouwd tot het kloostercomplex van Nijkleaster. De participanten worden daarmee nauw betrokken bij het werk van Nijkleaster en mede-drager van het project. Nijkleaster wil de participanten graag inhoudelijk betrekken bij de ontwikkelingen. Daarvoor zullen jaarlijks bijeenkomsten worden belegd waarbij alle participanten worden uitgenodigd.

Nijkleaster heeft een bijzondere band met de Protestantse gemeente Westerwert. Ds. Hinne Wagenaar is zowel gemeentepredikant van Westerwert als pionierpredikant van Nijkleaster. Deze gemeente is vanaf het begin intensief bij Nijkleaster betrokken geweest en heeft het initiatief zowel financieel als inhoudelijk van harte ondersteund, samen met de afdeling Missionair Werk van de Protestantse Kerk in Nederland. Westerwert blijft dat ook in de toekomst doen en is daarmee de eerste participant, zoals u in het onderstaande schema kunt zien. Is uw kerk, parochie, organisatie of familie de volgende?

INTERNE ORGANISATIE

Dat Nijkleaster de eerste vier jaar van haar bestaan heeft kunnen uitgroeien tot wat het nu is, is met name te danken aan de grote groep enthousiaste vrijwilligers die op heel verschillende terreinen hun krachten en talenten inzetten. Ook wordt de Stifting financieel gesteund, naast de hiervoor genoemde instanties, door freonen (vrienden) en stipers (donateurs). In de nabije toekomst wil Nijkleaster ook gaan werken met zogenoemde 'leden', een nog dichtere vorm van (financiële) betrokkenheid van de achterban.

De leiding van Nijkleaster berust bij het bestuur van de Stifting Nijkleaster. De Kleasterried is het uitvoerend orgaan, waarin de verschillende groeperingen die binnen Nijkleaster actief zijn vertegenwoordigd zijn. Op dit moment zijn drie betaalde krachten aan Nijkleaster verbonden: ds. Hinne Wagenaar als pionierpredikant, ds. Saskia Leene als deeltijd pastor en Gerko Last als deeltijdmedewerker fondswerving en communicatie, beide laatsten voor een periode van 3 jaar. In de exploitatierekening is in de eindfase (na realisatie van het klooster) een post opgenomen voor een part-time betaalde kracht die belast zal worden met de zakelijke leiding. Ds. Hinne Wagenaar zal inhoudelijk leiding (blijven) geven aan Nijkleaster.

Ik hoop op...

Aangekomen op het hoogste punt in de bergen onderweg naar Santiago de Compostella, stuurt de voorzitter van Nijkleaster, Henk Kroes, deze boodschap aan een ieder die zich betrokken weet bij Nijkleaster. Het bericht bevat een gebed waarin Henk zijn inspiratie en verlangen met ons deelt. Hij heeft het zelfs in steen gegrift!

Beste mensen, ik ben nu drie weken onderweg wandelend van St. Jean Pied de Port in Frankrijk naar Santiago de Compostella. Een prachtige tocht met heel bijzondere ontmoetingen. Veel medepelgrims op deze camino hebben een bijzonder doel en leggen daarvoor een steen bij het Cruz de Ferro, het hoogste punt in de route. Ik heb dit punt vandaag bereikt, in de sneeuw. Ik was niet met een speciaal doel op weg gegaan, maar gaandeweg heb ik mij ook een duidelijk doel gesteld: het gedicht dat Sietske Visser mij bij het begin van mijn tocht heeft meegegeven bij dit kruis leggen. Dit gedicht dat ook in de laatste nieuwsbrief van Nijkleaster heeft gestaan, raakt mij heel erg, omdat het voor mij lijkt geschreven, maar tegelijk ook zo bij Nijkleaster past. Nijkleaster nadert een cruciale periode wat betreft een volgende fase. Ik ben er echter van overtuigd dat, wanneer alle betrokkenen dit gedicht voor ogen houden, we het voor elkaar krijgen! Daarom wil ik dit graag met jullie delen.

Ik hoop op mensen die bergen verzetten,
die door blijven gaan met hun kop in de wind.
Ik bid om mensen die risico's nemen,
die vol blijven houden met het geloof van een kind.

Ik bid om mensen die dingen beginnen
waar niemand van weet wat de afloop zal zijn.
Ik bid om mensen die met vallen en opstaan
niet willen weten van water in de wijn.

Ik hoop op mensen die blijven vertrouwen,
die van tevoren niet vragen voor hoeveel en waarom.
Ik bid om mensen die door blijven douwen:
van doe het maar wel, en kijk maar niet om.

Ik bid om het beste van vandaag en van morgen,
ik bid om het mooiste waar ik van hou.
Ik zoek naar het maximum wat er nog in zit,
in vandaag en in morgen, in mij en in jou .

12 HOE KUNT U PARTICIPEREN?

U kunt op diverse manieren participeren in dit project:

1. SCHENKING

Een particulier, stichting, fonds of kerk schenkt een bedrag aan Stifting Nijkleaster. Nijkleaster gebruikt dit geld voor de realisatie van het klooster-complex. Er is geen schenkingsrecht aan de orde aangezien Nijkleaster een ANBI is (algemeen nut beogende instelling). Door deze status kunt u de schenking als gift aftrekken van de belasting. U wordt participant van Nijkleaster (als u een blijvende band op prijs stelt)

2. 5-JAARLIJKSE SCHENKING

Een particulier, stichting, fonds, kerkelijke gemeente, parochie of bedrijf schenkt gedurende tenminste 5 jaar een vast bedrag per jaar aan de Stifting Nijkleaster. Nijkleaster gebruikt dit geld voor de rente en aflossing van een af te sluiten lening. Tijdens de looptijd wordt de betreffende lening afgelost. Daarmee is de schenker een participant van Nijkleaster. Ook hier is geen schenkingsrecht aan de orde.

3. LENING

Een particulier, stichting, fonds, kerkelijke gemeente, parochie of een ander bedrijf/organisatie stelt een lening ter beschikking aan de Stifting Nijkleaster. Nijkleaster gebruikt dit geld voor de realisatie van het klooster-complex.

3A. EEN RENTELOZE AFLOSSINGSVRIJE LENING

U stelt een renteloze aflossingsvrije lening ter beschikking voor een periode van tenminste 30 jaar. U wordt daarmee participant van Nijkleaster en bent daarmee nauw betrokken bij de Stichting zoals omschreven in het organisatiemodel.

3B. EEN RENTEDRAGENDE, AFLOSSINGSVRIJE LENING

U stelt een rentedragende maar aflossingsvrije lening ter beschikking voor een periode van tenminste 30 jaar. De hoogte van de rente is gelijk aan de rente die door de SKG (Stichting Kerkelijk Geldbeheer) voor diaconale leningen wordt gerekend. Het rentepercentage wordt voor 10 jaar vastgelegd. Na 10 jaar kan de rente herzien worden.

3C. EEN RENTEDRAGENDE LENING MÉT AFLOSSING.

U stelt een rentedragende lening ter beschikking met aflossing in een periode van tenminste 30 jaar. De hoogte van de rente is gelijk aan de rente die door de SKG (Stichting Kerkelijk Geldbeheer) voor diaconale leningen wordt gerekend. Het rentepercentage wordt voor 10 jaar vastgelegd. De eerste drie jaar vindt geen aflossing plaats. Daarna middels een annuïteitenlening.

Zoals hiervoor vermeld gaan we deels uit van aflossingsvrije leningen. We hebben dan ook geen dekkende reservering opgenomen voor aflossing. Mocht een financier cq. investeerder zijn lening willen terugtrekken dan zal dat uit een nieuwe lening of gift voldaan moeten worden.

Nijkleaster zal voor een haalbare exploitatie een goede balans van de bovenstaande participatievormen moeten vinden en realiseren. Maar uw eigen mogelijkheden passen misschien niet in deze bovengenoemde participatievormen. Neemt u dan contact op met Nijkleaster. Wij zoeken met u graag naar alternatieven op maat.

Jan Henk Hamoen, bestuurslid Nijkleaster

Jentsje Popma, kunst die bemoedigt.

Mijn eerste ontmoeting met Jentsje Popma zal ik niet snel vergeten. Het zal in het voorjaar van 2014 zijn geweest. Popma had zijn kunstwerk 'De Hynstebloom' (de 'Paardebloem') aan Nijkleaster geschonken en studenten van de Stenden Hogeschool zouden een gefilmd portret van hem maken en ik zou dat met hem voorbereiden. We hadden afgesproken in zijn atelier aan de Potmargewal in Leeuwarden en ik had me voorbereid op de ontmoeting met een hoogbejaarde man. Dat van die leeftijd klopte, want hij was toen 93 jaar. Maar mijn voorbereiding klopte niet! Ik ontmoette een vitale man, die uitgebreid sprak over de achtergrond en bedoeling van zijn werk: al zijn geschilderde landschappen waren een uiting van bezorgdheid om de verloedering van het landschap door verkaveling en techniek, die alleen gericht is op productie.

Het atelier op zich was al een sprookje; precies zoals een buitenstaander zich het atelier van een kunstschilder voorstelt. Overal schildersmateriaal, in het midden een grote ezel, waarop één van zijn laatste werken. Alsof hij direct weer verder zou gaan. En boven en beneden een schat aan kunstwerken. Het nodigde allemaal uit tot zitten, kijken, mediteren, fantaseren.

Kort daarop maakte Popma duidelijk dat hij het hele atelier met alle kunstwerken aan Nijkleaster wilde schenken. Omdat hij onze droom van harte ondersteunde en via deze schenking zijn bijdrage wilde leveren. Sindsdien neemt het werk van Popma een bijzondere plaats in temidden van de geschiedenis

van Nijkleaster. Niet alleen om te verkopen, maar ook omdat zijn werk ons inspireert en zijn schenking ons bemoedigt.

Op een aantal van zijn schilderijen komt een bijzondere wolk voor en hij verwijst daarbij graag naar Bijbelverhalen, waarin de wolk iets uitbeeldt van inspiratie, de overzijde, de Ander. Zulke wolken zijn meer dan alleen maar landschap. Net zoals de vele dijken die hij schilderde. Ze zijn een kenmerkend beeld van het Friese landschap, maar ook verbeelding van geborgenheid en veiligheid. Zoals Nijkleaster 'een dijk' wil zijn tegen de gehaastheid en onrust van onze samenleving.

Toen Omrop Fryslân vorig jaar een documentaire maakte over Jentsje Popma liet hij ons tijdens het filmen een afbeelding zien van een schilderij dat hij als één van zijn laatste heeft gemaakt. Het heet 'De flecht nei it ljocht' ('De vlucht naar het licht'). Midden in een wolkenpartij heeft hij een stukje blauwe lucht getekend. Verbeelding van hoop? Hij heeft het gemaakt naar aanleiding van de suïcide van een vriend. Dan ineens blijkt dat hij het initiatief van Nijkleaster niet alleen steunt als plek van rust, met aandacht voor het landschap en zorg voor de schepping. Maar ook in de hoop dat Nijkleaster een schuilplaats zal zijn voor hen die het in het leven haast niet meer uithouden.

Hij wacht met ongeduld totdat 'zijn' Nijkleaster in gebruik wordt genomen.

(Eppie Dam/Hindrik van der Meer/
Intrada Heerenveen)

Gebed het Onze Vader

1. God fan fier en hein ús Heit,
dat wy hilligje jo namme
ûnder ús sa faak ûntwijd,
troch jo eigen bern beskamme.
2. Bûch de folken nei jo wet,
lit jo ryk op ierde komme.
Byn jo wil ús op it hert
en wy sykhelje ferromme.
3. Jou ús hjoed ús deistich brea
en ferjou wat wy misdiene,
sa't ek wy ferjûn ha, Hear,
al dy't skuldich foar ús stiene.
4. Lit oer ús gjin neare nacht,
lied ús net yn blyn begearen.
Binne wy yn duvels macht,
Hear, ferlos ús fan 'e kweade.
5. God fan fier en hein ús Heit,
wûnder heimnis is jo namme,
grut yn krêft en hearlikheid,
oant yn alle tiden. Amen

13 WAT BETEKENT DIT VOOR U?

Het is op dit moment lastig om algemeen te omschrijven wat uw participatie met Nijkleaster voor u kan betekenen. Dat hangt immers ook af van de wijze van participatie en van uw eigen behoefte. We kunnen hier echter wel een aantal aspecten benoemen.

Voor participanten zullen er jaarlijkse bijeenkomsten zijn die gaan over de inhoud en het beleid van Nijkleaster. Wij willen graag dat onze participanten actief betrokken worden bij onze missie, daarover meedenken en actief op de hoogte worden gehouden. Het is immers onze gezamenlijke missie. Uiteraard wordt u als participant ook via nieuwsbrieven, website en sociale media op de hoogte gehouden van Nijkleaster.

Als participant bent u natuurlijk ook van harte uitgenodigd om met uw organisatie (gemeente/ parochie, familie, bedrijf, team, stichting of jongerengroep) langs te komen en/of te verblijven op Nijkleaster. Er gelden speciale regelingen voor participanten. Het is immers (mede) uw project! Bij deze regelingen zal er sprake zijn van maatwerk, omdat iedere groep een andere behoefte heeft.

U kunt ook verbonden blijven met Nijkleaster door een persoonlijke link. U kunt u verbinden met iemand uit de binnenste kringen van Nijkleaster (bv. van het bestuur of de kleasterlingen) die u regelmatig persoonlijk op de hoogte houdt van de ontwikkelingen.

'Het gaat bij Nijkleaster om je innerlijk landschap. Om de geestelijke weg van mensen. Dat doen we vaak al wandelend. Maar we lachen en praten ook veel samen. Je kunt hier ver naar buiten kijken en ver naar binnen.'

Hinne Wagenaar in 'KLOOSTER!' (kloosterglossy, 2017)

DAG, WEEK EN JAAR

EEN DAGPROGRAMMA VAN NIJKLEASTER

07.30 uur	ochtendgebed	15.00 uur	thee pauze
08.00 uur	Ontbijt	15.30 uur	programma/werk
08.30 uur	gezamenlijk werk	17.00 uur	mienskip
10.00 uur	koffie pauze	18.00 uur	avondeten
10.30 uur	programma/werk		
		19.30 uur	programma/werk
12.30 uur	lunch	21.30 uur	avondgebed
13.30 uur	rust/studie/stilte	22.00 uur	ontspanning en nachtrust

EEN WEEKPROGRAMMA

Er zijn door de week diverse mogelijkheden voor gasten:

WEEKEND: Aankomst is op vrijdagnamiddag (of avond). Vertrek: Zondagnamiddag

MIDWEEK: Aankomst op maandagmiddag. Vertrek op vrijdagochtend.

WEEK: Aankomst is op vrijdagnamiddag (of avond). Vertrek op vrijdagochtend.

HET JAARPROGRAMMA

Nijkleaster is gedurende het hele jaar een gemeenschap van doorgaand gebed en gastvrijheid. Door het jaar heen kunnen gasten terecht voor stilte, bezinning en verbinding in de zogenoemde ‘meeleefweken’. Tijdens die weken worden geen speciale programma’s aangeboden maar kunnen de gasten meeleven met de gemeenschap van kleasterlingen. Naast het vaste dagritme, mogen ze meewerken in tuinen, keuken, onderhoud en alle voorkomende werk. Maar dat hoeft natuurlijk niet, een dergelijke week biedt vooral ook veel eigen tijd en rust.

Regelmatig zullen er ook thema- en werkweken worden georganiseerd rondom thema’s die belangrijk zijn voor Nijkleaster. In de zomervakantie zullen ook weken voor jongeren gehouden worden.

14 EXPLOITATIE- BEGROTINGEN

Voor de periode vanaf 2020 (of vanaf het moment dat het klooster op Westerhûs de deuren opent) heeft het bestuur van Nijkleaster een exploitatiebegroting gemaakt. Dit is van groot belang. De realisatie van een klooster is alleen zinvol als er na de realisatie zicht is op een duurzaam sluitende exploitatie.

De exploitatiebegrotingen voor de periode vanaf 2020 ziet er als volgt uit:

NR	EXPLOITATIEOVERZICHT NIJKLEASTER	BEGROTING (na opening)
	OPBRENGSTEN	
A	Algemene opbrengsten	35.000
B	Bestaande activiteiten	30.000
C	Kleasterpleats - gasten	252.000
D	Kleasterpleats -kleasterlingen	61.000
	Totale opbrengsten	378.000
	KOSTEN	
A	Algemene kosten	41.000
B	Kosten bestaande activiteiten	26.000
C	Kosten Kleasterpleats - gasten	203.000
D	Kosten Kleasterpleats -kleasterlingen	51.000
E	Onvoorzien	35.000
	Totale kosten	356.000
	Samenvatting resultaat	Begroting
	Baten	378.000
	Lasten	-356.000
	Resultaat	22.000

15 TOELICHTING BIJ DE EXPLOITATIEBEGROTINGEN

OPBRENGSTEN

INLEIDING

De exploitatiebegrotingen zoals we deze presenteren hebben betrekking op Nijkleaster als geheel, dus inclusief het project Nijkleaster-Westerhûs. Op onze website www.nijkleaster.frl kunt de Verlies & Winstrekening en de Balans van Nijkleaster van de afgelopen jaren vinden. Op verzoek kunnen we u ook een uitgebreidere versie van bovenstaande exploitatiebegroting toesturen. Op deze plek geven we graag een toelichting.

AD A ALGEMENE OPBRENGSTEN

Op dit moment liggen de giften en donaties van stipers en freonen van Nijkleaster op bijna 9.000 per jaar. We streven er naar deze bijdragen in de komende periode te verhogen naar 35.000 per jaar. Hiervoor wordt een nieuw model van betrokkenheid bij Nijkleaster ingevoerd, waarbij mensen (ook) op afstand lid kunnen worden van de gemeenschap Nijkleaster.

Om het behalen van dit resultaat mogelijk te maken zijn structureel kosten opgenomen voor public relations, marketing en fondsenwerving. Dit zijn onmisbare middelen om te werken aan verbreding en verdieping van de betrokkenheid van de achterban. In de afgelopen periode heeft Nijkleaster substantiële bijdragen ontvangen van de Protestantse Kerk in Nederland, de gemeente Westerwert, Jentsje Popma en diverse fondsen. Daar zijn we dankbaar voor. Deze bijdragen zijn van incidenteel karakter of voor een beperkt aantal jaren. Om die reden hebben we deze niet in de exploitatie opgenomen. Vanzelfsprekend blijven wij ons ook inspannen om dergelijke (eenmalige) opbrengsten te ontvangen.

AD B BESTAANDE ACTIVITEITEN

De opbrengsten van de huidige activiteiten van Nijkleaster liggen rond de 30.000. Daarbij gaat het om de inkomsten van de kleaster-kuier, de kleaster-sneon, de diverse Programma's op Maat en het Nijkleaster Pinkster Paad. Aangezien de bestaande activiteiten gecontinueerd worden, wordt dit bedrag ook voor de komende jaren in de exploitatie opgevoerd.

AD C KLEASTER-PLEATS (GASTEN)

Gasten die bij Nijkleaster verblijven zullen voor hun verblijf gaan betalen. We gaan uit van een prijs van 350 per midweek per persoon. Dit bedrag is inclusief maaltijden, koffie, thee en fruit (exclusief 6% btw en toeristenbelasting). Voor een weekend gaan we uit van 225. Een midweek betekent aankomst op maandag namiddag, vertrek op vrijdagochtend. Een weekend betekent aankomst op vrijdagavond of namiddag, vertrek op zondag aan het eind van de middag. Nijkleaster kan maximaal 12 gasten ontvangen die ook blijven slapen in 12 gastenkamers. Indien twee personen op één kamer verblijven geldt een gereduceerd tarief (275 midweek /185 weekend) per persoon.

We gaan uit van een gemiddelde bezetting van 50% voor de midweken en de weekeinden. Voor wat betreft twee personen op een kamer rekenen we met een bezetting van 33% in de weekenden. Dit betekent een bruto opbrengst van 205.000 per jaar aan inkomsten van gasten. Tevens is er ook gelegenheid voor kerken, bedrijven en andere organisaties om arrangementen te boeken. Voor dergelijke speciale arrangementen gaan we uit van een opbrengst van 45.000 per jaar. De totale opbrengst bedraagt derhalve 250.000 per jaar. Voor diegenen die niet in staat zijn bovengenoemde bedragen te betalen zal een aangepast tarief gelden. Hiervoor wordt een diaconaal fonds ingesteld.

Door de aankoop van de locatie Westerhûs zullen nieuwe mogelijkheden ontstaan voor activiteiten en programma's. Dit zijn mogelijkheden die we nu wellicht nog niet kennen of bedacht hebben. Deze mogelijkheden hebben we om die reden PM (pro-memorie) opgenomen als zogenoemd 'verdienmodel'. Wel is structureel als verdienmodel opgenomen de pacht van de voormalige terp, voor een bedrag van 2.000 per jaar. Voor de toekomst zal actief gezocht worden naar andere verdienmodellen.

AD D KLEASTER-PLEATS (KLEASTERLINGEN)

Van alle vaste bewoners (we gaan op dit moment uit van 12 bewoners) wordt een grote inzet verwacht voor Nijkleaster. Zij zullen een groot deel van het dagelijks werk in het kloostercomplex voor hun rekening nemen, samen met de vrijwilligers.

Als vergoeding voor het wonen in het kloostercomplex rekenen we 600 per maand voor echtparen en/of gezinnen. Voor alleengaanden gaan we uit van een bedrag van 300 per maand. Daar komt een bedrag bij voor servicekosten (elektriciteit, water, gas en internet). Dat wordt geschat op respectievelijk 250 en 125. De bruto opbrengst van 12 kloosterbewoners komt dan uit op 61.000 per jaar (Dit zijn algemene schattingen per zomer 2017).

KOSTEN

AD A ALGEMENE KOSTEN

Nijkleaster werkt vanaf het begin in 2012 tegen zo laag mogelijke kosten. In de huidige begrotingen brengen we deze nog verder omlaag. Het belangrijkste is dat we vanaf 2019 niet meer werken met een betaalde (tweede) kleaster-pastor. Vanaf dat jaar zullen deze werkzaamheden verricht worden door de kleasterlingen of door vrijwilligers.

De overige kosten bestaan grotendeels uit onvermijdelijke kosten voor onder meer de website, verzekeringen, fondsenwerving en marketing, boekhouding, enzovoorts. Extra toevoegingen aan de continuïteitsreserve is niet meegenomen.

AD B KOSTEN BESTAANDE ACTIVITEITEN

De lopende activiteiten brengen een aantal kosten met zich mee. De kerk in Jorwert wordt gehuurd, verwarmd en gebruikt. Voor de activiteiten zijn materialen nodig en worden kosten gemaakt. De vrijwilligers en de inleiders ontvangen (reis)kostenvergoedingen. In totaal zijn de kosten van de bestaande activiteiten begroot op 26.000 per jaar.

AD C KLEASTER-PLEATS (GASTEN)

De kleasterpleats zal zodanig verbouwd worden dat de onderhouds- en gebruikskosten zo laag mogelijk zijn. Dat is niet alleen een financieel belang. Duurzaamheid is voor Nijkleaster een belangrijk element in de bouw- en bouwplannen.

De kleasterlingen en de vrijwilligers zijn verantwoordelijk voor het grootste deel van de dagelijkse werkzaamheden zoals de boekingen, het ontvangst, de schoonmaak, koken, gastheerschap en het verzorgen van de programma's. Hiervoor ontvangen enkele vrijwilligers de (maximale) vrijwilligersvergoeding.

Alleen de beheerder/zakelijk leider zal part-time aangesteld worden in een betaald dienstverband. Daarnaast ontvangen eventuele externe inleiders desgewenst een vergoeding. In de exploitatie hebben we afgezien van het opnemen van afschrijvingen op de gebouwen. We gaan er vanuit dat we het gebouw door goed en regulier onderhoud in goede staat houden. Voor eventuele verbouw of vernieuwbouw op termijn zullen aparte financieringsacties worden gehouden.

AD D KLEASTER-PLEATS (KLEASTERLINGEN)

De kleasterlingen betalen een vergoeding voor servicekosten. Gezamenlijk verwarmen, wassen, ICT, enzovoorts, past bij het concept van het gemeenschappelijk wonen en is financieel aantrekkelijk. Tegenover hun bijdrage hiervoor staan kosten. Daarnaast zijn onderhoudskosten voor de woonunits begroot. In totaal gaat het om respectievelijk 26.000 per jaar. Ook wordt een gedeelte van kapitaalslasten toegerekend aan deze begrotingspost. De zakelijke huur dekt een aantal kosten (ozb, verzekeringen) die onder C genoemd staan en vormen voor het overige per saldo voor Nijkleaster een positieve bijdrage aan de exploitatie.

In zowel fase 1 als fase 2 is een post onvoorzien opgenomen van 10 % van de totale kosten. Dit om een buffer te hebben als het saldo van onvoorziene opbrengsten en kosten in een bepaald jaar nadelig uitvalt. Hiervoor is een bedrag opgenomen van respectievelijk 35.000.

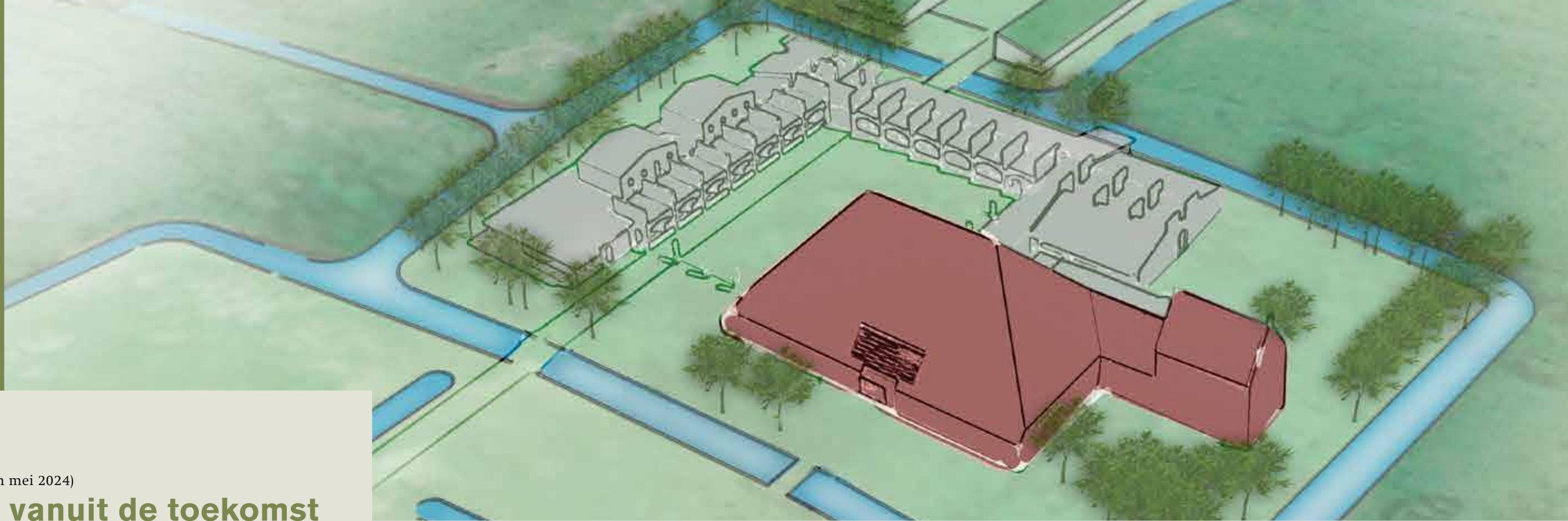
UITLEIDING

De begroting van Nijkleaster inclusief Westerhûs laat een positief resultaat van 22.000 zien. Als bestuur en medewerkers hebben we zo zorgvuldig mogelijk een begroting opgesteld. Vanzelfsprekend hebben we een aantal aannames moeten doen, bijvoorbeeld over de bezettingsgraad van de kamers. We hebben voldoende vertrouwen in deze begroting voor zowel de exploitatie als de investering om middels dit BID-boek participanten te zoeken die samen met ons willen investeren in de verdere toekomst van Nijkleaster.

Een fikse steen in de vijver

Jorwert, het dorp dat ooit door schrijver Geert Mak op de kaart werd gezet met zijn bekende boek dat sinds kort in het Fries te lezen is als Hoe't God ferdwûn út Jorwert (Het Nieuwe Kanaal, 2017). Maar Jorwert is tegenwoordig toch vooral de locatie van de monastieke kloosterplek Nijkleaster. Een pioniers- én hervormingsbeweging in deze eeuw zou je het kunnen noemen. Namelijk: een fikse steen in de vijver hoe je óók een plek van geloof en bezinning kunt zijn. De kleaster-kuier - zoals die ook afgelopen zaterdag gehouden werd - is een meditatieve wandeling die velen 'vast in hun agenda' hebben staan op de woensdagmorgen. Een moment waar je even stil kan zijn, maar waar er al wandelend ook automatisch gesprekken ontstaan. Over het leven in al z'n facetten.

(Friesch Dagblad, 10 april 2017)

(door een fictieve gast in mei 2024)

Impressie vanuit de toekomst

Op zaterdag 11 mei, twee dagen geleden, ben ik aangekomen bij Nijkleaster voor een meeleefweek in het klooster. Het was even zoeken maar uiteindelijk vond ik het kloostercomplex Westerhûs. Wow, het ligt in the middle of nowhere. Of eigenlijk midden tussen de weilanden. Ik zie de skyline van Leeuwarden op afstand en verder een aantal kleine dorpen dichterbij.

Wanneer ik door de poort binnentreed kom ik in een andere wereld, lijkt het wel. Er ligt een gracht om de kloosterboerderij, een prachtige kop-hals-romp boerderij zoals mij al snel duidelijk wordt gemaakt door de kloosterling die mij heeft ontvangen. Ik krijg een kamer in de romp van de boerderij met een prachtig uitzicht op het zuid-westen. Daarna kan ik het klooster en het erf wat verkennen. Bij de thee ontmoet ik andere gasten, dat is wel spannend. Een aantal gasten is hier voor langere tijd om te herstellen. Er is iemand die een boek schrijft. Er is een groep jongeren van een mbo-opleiding. De anderen zijn meeleef-gasten net zoals ik. Er wonen verder een twaalf vaste kloosterlingen die niet allemaal aanwezig zijn bij de kennismaking. Een aantal van hen is op pad met de kinderen die hier ook wonen. Later in de middag volgen een introductie over Nijkleaster, de maaltijd en het avondgebed. Daarna een gesprek gevoerd met enkele andere gasten onder het genot van een biertje.

Zondag was een speciale dag. We werden in de ochtend na het ontbijt uitgenodigd om mee te gaan naar de kerk van Jorwert voor de zondagse kerkdienst. Vaste bewoners en gasten van Nijkleaster waren aanwezig, maar ook anderen

vanuit de dorpen in de omgeving en van verder weg. De huidige leider van Nijkleaster was ook aanwezig maar ging niet voor. De viering was ontspannen en vrolijk, maar ook intens. Na koffie, thee en limonade was er gelegenheid voor een kleaster-kuier of een gesprek over de viering. Er was ook een programma voor kinderen en jongeren. De kuier was heerlijk, de natuur is geweldig. De zondagmiddag was heel rustig. Ik heb in de bibliotheek wat gelezen (en toegegeven, ook geslapen). Wat een verademing. Het is hier rustig en stil. Nou ja, stil? Vanmorgen werd ik gewekt door het geluid van een haan en later door andere vogels. Wat een herrie. Iemand van de vaste bewoners zei dat de grutto's in de ochtend heel vrolijk kunnen zijn maar dat alle weidevogels hier in deze periode van het jaar te horen zijn. En het is hier vooral mooi. Nee, dat is het woord niet. Het is verstillend met de tuinen en de bijbehorende zitjes aan het water. De groentetuin is groot, terwijl de boomgaard volop in bloei staat. Verderop lopen de schapen.

De vieringen in de kapel (in de ochtend en avond) zijn eenvoudig. De kapel is prachtig geïntegreerd in het landschap met zicht naar alle kanten. Heel apart. In de vieringen gaat iemand van de vaste bewoners voor. Een

enkele tekst, enkele liederen, mooie pianomuziek en veel stilte. Op de muren staan woorden uit de Bergrede van Jezus in allerlei talen. Er klinkt ook steeds Fries. Apart, maar ook mooi 'zangerig'.

Vandaag is het een gewone maandag. Na ontbijt en ochtendgebed beginnen de werkzaamheden. De coördinator verdeelt de taken. Enkelen werken in de moestuin, anderen moeten de dieren verzorgen en de stal uitmesten. Gelukkig krijg ik een taak in de keuken. De kok vertelt ons wat we moeten doen: een makkie en bovendien erg gezellig. Na de middagmaaltijd is er rust en in de namiddag is er een muziekworkshop. We zingen o.a. enkele liederen die vaak gebruikt worden bij Nijkleaster. De muziekcoördinator laat mij zelfs 'jubelen'. Geweldig is dat! Nu na het eten heb ik even tijd om te schrijven. Straks koffie en thee en dan is de dag alweer bijna om. Na het avondgebed gaan we lopend naar het café in Jorwert om nog even wat te drinken. We spreken hier veel over ons eigen leven, maar ook over thema's als spiritualiteit en duurzaamheid.

Ben benieuwd wat er verder nog volgt deze week. Er komt nog een workshop keatsen, de lokale sport hier in Friesland.

En we gaan op excursie naar een oude kloosterlocatie uit de Middeleeuwen. Op woensdag doen we natuurlijk ook mee aan de kleaster-ochtend in de kerk van Jorwert. Sinds 2012 wordt die elke woensdag georganiseerd. Zo heb ik Nijkleaster ooit ook leren kennen. En verder gaat het leven hier rustig verder: de maaltijden, het werk, de stilte, de wandelingen die je volop in de omgeving kunt maken, de ontmoetingen, de gebeden en het plezier samen. Wat een plek. Ik word hier met mezelf geconfronteerd en tegelijk kom ik werkelijk tot mijzelf. Ik weet niet precies wat ik verwacht had. Maar ik kom dicht bij de vragen die ik heb over mijn geloof en mijn leven. Krijg ik ook antwoorden? Wie weet, voor nu is het belangrijk om dicht bij mijn bezieling te komen. De rest volgt wel...

(Maandagavond, 13 mei 2024)

16 FINANCIERINGS- BEGROTING

Voor de realisatie van onze plannen zijn aanzienlijke bedragen nodig. Dat gaat met name om planvorming, onderzoeken, aankoop en de (ver)bouwkosten zelf.

In onderstaand overzicht is aangegeven welke bedragen voor welk onderdeel nodig zijn, en op welk moment. Naast deze planning is het voor Nijkleaster van groot belang om een verantwoorde beslissing te nemen. Daarvoor is het nodig om in het begin van 2019 duidelijk te hebben welke middelen we ter beschikking hebben. Daarom willen we in het najaar van 2017 en in 2018 met dit BID-boek gesprekken voeren met mogelijke participanten.

Vanuit onze exploitatie van de afgelopen jaren hebben we een bestemmingsreserve op kunnen bouwen. Daarnaast prijzen we ons gelukkig met een rente-en aflossingsvrije lening van de kerkelijke gemeente Westerwert. Samen kunnen we daarmee 600.000 bij elkaar brengen voor de financiering van onze plannen. Daarnaast heeft Westerwert toegezegd de gehele kosten van de pionierspredikant voor haar rekening te nemen tot in ieder geval 2026.

Voor wat betreft de kapel hebben we een fasering aangebracht. De bouw hiervan behoort tot de plannen maar we richten ons in eerste instantie op de boerderij, de gastenkamers en het kleasterhûs (de woonplek voor de vaste bewoners). Daarbij maken we gebruik van de mogelijkheden in de boerderij en blijven we natuurlijk ook gebruik maken van de Radboudkerk in Jorwert.

- OPMERKINGEN:**
- De te ontvangen subsidies, schenkingen en leningen dienen grotendeels voor 2019 toegekend te zijn om in 2019 de koop definitief te maken en de verbouw te starten;
 - De daadwerkelijke kosten zullen met name in 2019 en 2020 plaatsvinden
 - De opbrengst van de mogelijke crowdfundingactie is hier nog buiten beschouwing gelaten
 - Er is geen post opgenomen voor eventuele aanloopverliezen
 - Aankoop boerderij en terp is inclusief de kosten van sloop, sanering en bouwrijp maken van het terrein.

INVESTERINGSOVERZICHT NIJKLEASTER	2017	2018	2019	2020	TOTAAL
ONTVANGEN / TOEGEZEGD					
subsidies, fondsen, schenkingen éénmalig	100.000	1.600.000			1.700.000
jaarlijkse schenkingen tbv lening		500.000			500.000
lening; renteloos en aflossingsvrij		200.000			200.000
lening; rentedragend en aflossingsvrij	100.000	400.000			500.000
lening; rentedragend en aflossing	200.000	800.000			1.000.000
crowdfunding					
Westerwert en Nijkleaster			450.000	150.000	600.000
Totaal ontvangen	400.000	3.500.000	450.000	150.000	4.500.000
BETALEN					
aankoop boerderij en terp			400.000		400.000
onderzoeken, adviseurs, plankosten leges ed	100.000	100.000	100.000		300.000
(ver)bouw			1.300.000	2.000.000	3.300.000
inrichting gebouw en terrein			100.000	400.000	500.000
kapel				pm	
Totaal betaald	100.000	100.000	1.900.000	2.400.000	4.500.000
FINANCIEEL					
ontvangen	400.000	3.500.000	450.000	150.000	4.500.000
betaald	100.000	100.000	1.900.000	2.400.000	4.500.000
Jaarlijks saldo	300.000	3.400.000	-1.450.000	-2.250.000	0

Nijkleaster

Een nieuw klooster in Jorwert. Een pleisterplaats voor pelgrims onderweg. Een schuilplaats voor gasten van velerlei snit. Een plek van stilte, bezinning en verbinding. Een kloostergebouw, waar nieuwe kloosterlingen kunnen wonen en werken. Dát is de droom van de Stifting Nijkleaster.

**Protestantse
Gemeente Westerwert**

NO.ORDPEIL
landschap.erfgoed

COMMUNICATIE

FONDSSENWERING

**Stifting Nijkleaster
Jorwert**

Ewerwert 5
9023 AV Jorwert

Adres Kerk
Sluytermanwei 4
Jorwert

Belangstelling:
bidboek@nijkleaster.nl

email: info@nijkleaster.nl

www.nijkleaster.frl

**Protestantse
Kerk**

STICHTING ALDE FRYSKJE TSJERKEN

dekker creatieve
media & druk

SH Studio
Haaïma
reclame en ontwerpstudio